

Uab Meto: Bible for 1 John, 2 John, 2 Timothy, 3 John, Ephesians, Galatians, Jude, Philemon, Philippians

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Galatians

Chapter 1 Hanam Naut Nako Nai Paulus.

¹Nako nai paulus, le in jali haefen ka natuin fa mansian ai an boni mansian, mes an boni Kristus Yesus ma Amaf Us Nenog le na fena in nako at nana atoni amates. ²Ma, nako au bia apalsait le na bua nok kau, noi tog aslanit anbi Galatia. ³At'hoes ma tetus aomina noi ki nako Amaf Us Nenog ma Usif Yesus Kristus, ⁴Le an fenis in aon nan noi hit sanat-sanat he nafetin kit nako maufinug anbi batan i an matom nok lomit Us Nenog ma hit Ama. ⁵Lo ala In taliatas talan te nabal-bal. Amin. Lo Alan Mui Mese Es Beno Alekot ⁶Au malel, lab leuf kun hi misaitan In, le no'en ko an boni at'hoes Kristus, ma noe banjon noi beno alekot le bian. ⁷Anbi nan, kan mu'i fa beno alekot bian. Mes, an mu'i tuaf fauk-fauk le hen naleun ki ma an lomi he namoe beno alekot Kristus. ⁸On'nan, kalu hai ai ahake nenog tunan na beno noi ko beno alekot le kan matom fa nok sa le hai mi beno noi ko, in masukat! ⁹On le haim tonam laljel ka fe ma anbi lekug ij au tona tein kij, kalu an mu'i tuaf le naton noi ko beno alekot le kan matom fa nok sa le haim simom laljel, maut in masukat. ¹⁰On mel nako ij au he etu oe lomit mansian ai he lomit Amaf Us Nenog? Ai, on mel au fe he sobal he lomi oe mansian? Kalu on nan au fe he sobal he u tuin lomit mansian, nane au ka atel Kristus. Nesi Nai Paulus Noe Haef Nan ¹¹Bia benu, au lomi he hit mihin beno alekot le au fekij kanakofa beno mo'et mansian. ¹²Au ka simo fa nako mansian, ai au unoni nako mansian, mes au simog an boni fef belak nako Kristus Yesus. ¹³Mes, hi lofa am nen an tom aum nekit au monik molof nako agama Yahudi, au uleun tog aknino Us Nenog nok bulalug ma etu lalan he uk lati nis sin. ¹⁴Au nao mat le'le anbi lasij agama Yahudi, au nao mat an'esi nako tuaf-tuaf nam nes anbi au sukug. Au makoe anbi lasij painotes halat au bab fen. ¹⁵Mes, Amaf Us Nenog, in es an beti kau nako au inaf in apun nanan ma lofa no'en kau an boni In at'hoen, an matom ¹⁶naton Anah Nan anbi au henat au u ton In mepug anbi tuaf-tuaf le ka nonot Yahudi fa, au ka totifa fainekat nako sekogem sa. ¹⁷Aum sa ka nao fa oe kot Yerusalem he eku oksin le sin jalin mafefa aknino nako fe au ka bin, mes au nao lab oe balel Arab ma au fani ten oe kot Damaskus. ¹⁸Ton tenun ten, au nao oe kot Yerusalem he manhinen ok nai Kefas ma au ubua okan leka nenog boesam nim. ¹⁹Onane, au ka itaf es nako mafef en bian, kalu nai Yakobus, bia Us Nenog. ²⁰Au u ki'ab ki an bi Us Nenog in matan natuin sa le au lul noiko ij ka moel fa. ²¹Nako nan, au nao oe balel siria ma Kilikia. ²²Au kafe nahine kau fe on ameput nako tog aslanit anbi Kristus le anbi balel Yudea. ²³Sin alafe'es anen, "In, nahunhun a bulalut noe kit, nako in tonas amnekit ahunut in an sobal ki nak lati nisan." ²⁴Sin an pules Us Nenog natuin au.

Chapter 2Manakut nako ale mafefa aknino an tom ne paulus

¹Ton boes sam ha' amnemmat, an fanin teni oe kot Yerusalem ok ne Bernabas nok nai Titus nabua nok kau. ²Au nao natuin na belak a'at ma naton noi sin an tom beno alekot le natonel anbi tuaf-tuaf ka Yahudi. Mes au unaob nan anbi au ekut, na tuin lo noksin le nahone he nahakeb na tuin sa le au mepguel ma le au mepu u lalje len kalum-lum fa. ³On nan, nai Titus, le in nok kau, ka nak fa he lon painotlon masi in nako tuaf Yunani. ⁴Lasij ij in anjali fun an mu'i bia mabenu amoet le nak mek-meka an tam ma nakosup kit he nail kit nakiso afetin le hit mu'jel anbi Yesus Kristus he nat hit neki nafani kit noi het ate nok. ⁵On nane te, hai kam lomif he miluli noi sin lekug tukfes he na amneot nako beno alekot nabala anbi ki. ⁶On mel, nako tuaf-tuaf he na hone nan, le in na tokon nan kan (PENTING) fa noi kau Amaf Us Nenog kan beti fa humaf, sin ka luman fa sa'sa noi kau. ⁷Nafani kon, sinit natuin noi kau es an palsai Beno Alekot noi tuaf-tuaf le kan painotlon, pap mese on le nai Petrus le in palsai beno alekot noi tuaf-tuaf le anpainotlon. ⁸Fun in es an mepu an boni nai Petrus an jali mafefa aknino noi tuaf-tuaf anpainotlon, in amsa an mepu an boni au hen jali mafefa aknino noi tuaf-tuaf ka Yahudi fa. ⁹Nako nan Yakobus, nai Petrus, nai Yohanes, le an palsai sin on sin kulug noi tog aslanit nahine at'hoes le an felel noi kau, sin an fe nimaf ahinet nek bua noi Bernabas ma noi kau he nat haim nao moi tuaf-tuaf ka Yahudi, mes sin an naon noi tuaf-tuaf an painotlon. ¹⁰Sin al antoti kai he tam nau noi tuaf-tuaf kan muif, lasij mese le au mese amakoe le'leu noi he u naoba anij. Nai Paulus an lekan nai Petrus in sanat. ¹¹Mes on nane, neot nai Kefas nem noi kot Antiokhia, au uguab mat-mat u eka anij natuin tebes in an san. ¹²Le ka fe tuaf-tuaf fen nanug nako amfauf Yakobus neman, Kefas in bijas neku nabua nok tuaf-tuaf ka Yahudi. Mes haef fes sin neman, in an tation ma an batis aon na tuin nam taus tuaf pukan le anpainotlon. ¹³Tuaf-tuaf Yahudi bian nok-noka seke naguaben amoel lam sa noka, on nane barnabas an asan nako sin namoe ken. ¹⁴Nako nan au it sin nen natuin sin naguaben ka namnes fa nok lasij amneot beno alekot, nane au uguab noi nai Kefas anbi tuaf amfaute matan, "Kalu hi tuaf Yahudi him moni on le tuaf ka Yahudi, on le mele kalu hi taseke tuaf ka Yahudi noi monit on le tuaf Yahudi?" ¹⁵Hit nane tuaf-tuaf le nahonis kit on uf Yahudi ma ka tuaf-tuaf asanat nako uf ka Yahudi. ¹⁶Natuin, hit tahin natuin katitfa tuaf fes in nam neobon natuin in nanaob Hukum Taurat, nane an boni palsait anbi Yesus Kristus. Nane, hitam sa het palsai noi Yesus Kristus he na hitam noe an boni palsait anbi Kristus, ka nakfa in nanaob Hukum Taurat. On nan, kan muif tuafes henam neobon natuin in nanaob Hukum Taurat! ¹⁷Es nane, fe hit taloitani noi he nam neob kit anbi Kristus, hit tapeni hit aokem sa on asanat, sa ka'alekot Kristus nane ameput sanat? Nane kahaf! ¹⁸Fun au ufena ufani sa le au uleun ulaljelen, au uklila natuin nane au tuaf atinhais noi talas. ¹⁹Natuin, an boni Hukum Taurat, au lofa amat noi Hukum Taurat he na au peni monit noi Us Nenog. ²⁰Au napeti nalali kau ok Kristus. Ka nak au es amonit, nok nane Kristus le an monin bi kau. Monit le nako ij au umunib anbi pef nane monit noi palsait anbi Amaf Us Nenog, le an neknis kau ma in an fe in aon nane noi kau. ²¹Au kabatag fa at'hoes Us Nenog na tuin kalu amneot nem an boni Hukum Taurat, lum-lum Kristus an mat!

Chapter 3Tuaf Apalsait Nalekob Anboni Palsait

¹Hoi hi, tuaf-tuaf Galatia le a olet! Sekog le es naloepa ki? Ka on fa nane ka anbi ho matam Yesus Kristus mamnita anbi hau nehe anbi humaf-humaf tom faun? ²Lasij mese le au he toti ko, on le mele hi hem simo Asmanak Knino na tuain Hukum Taurat, ai ka atmanek nane hom nen nok palsait? ³Natuain olel nako hi? Hi lofa mi bol nok Asmanak Knino, aikah nako i kam lomi he mi sopu mani al nok pef? ⁴Lum-lum kah hi mi susbon nok hakamuit le anfaun nan-- kalu tebes nane lul-luman? ⁵nane, on mele in hen sen in mepug Asmanak Knino noi ko ma hen mepug nak lila in kuasat noi ki natuin hi minaob mani Hukum Taurat, ai natuin hem nen nok palsait? ⁶Pap mese on le nai Abraham in palsai noi Us Nenog es na lasij nane ma soi't noi ne on le alekot. ⁷Kalu on nan, mihine nai natuin tuaf-tuaf apalsait nan es le at'tek tak anah-anah nai Abraham. ⁸Sulat Aknino, es na hinen nani sa fe ka fe natuin Us Nenog in es namneob nani tuaf-tuaf ka Yahudi natuin palsait, lofa an nesi nahunu naton Beno Alekot noi nai Abraham nok aguab, " Pah he oke lofa na peni tetus natuin hi." ⁹Nane, sin le an palsain lofa na peni tetus na bua nok nai Abraham, tuaf apalsait nane. ¹⁰Fun tuaf le nak fiki ton anbi mepug Hukum Taurat lofa anbi sukat, na tuain ma lula: " Sukat noi tuaf le ka nanebet ton noi a'noni sa le ma lula anbi sulat Hukum Taurat ma nanaob nani." ¹¹Nane tebes nako ij kan mui fa tuaf nane he namneob anbi Us Nenog in matan natuin Hukum Taurat, Fun "tuaf amneot lofa an moni natuin palsait". ¹²Mes on nane, Hukum Taurat ka nabelak fa anbi palsait. nafani on, " tuaf le nanaob nani Hukum Taurat lofa an moni natuin nan". ¹³Kristus naupa kiten nako sukat Hukum Taurat ma an jali sukat noi kit, na tuin malula, " sukat nane tuaf le naboni anbi hau nehe!" ¹⁴Le an boni Yesus Kristus, at'hoes Abraham lofa an tesin noi tuaf-tuaf ka Yahudi na tuin nok palsait hit at simo Asmanak Knino le an pa nanij nane. ¹⁵Bia benu, lofa au feki aleta nako monit nenog-nenog: Kalu pa nane nabelak nanij, masi nak mansian nok mansian, kan tainine fa kan mu'i fa tuaf le henaeka a'i hen lolug sa'an ha anbi aguab¹⁶ manpa nan. Ij, an tom man pa nateb nanij in fef belak Us Nenog noi nai Abraham ma noi in sufaf ma kauf ok oke. Us Nenog ka naguab fa, "...noi sufaf ma kauf sin, " le an lek noi nam fau sufaf kauf. " ... ma noi ho sufaf kauf," mes nane an lek noi tuaf mese, es Kristus. ¹⁷Au tenab, Hukum Taurat le an poi ton 430 afinit nan kan peni fa lalan he naeka fef belak le Us Nenog nabelak nanjel. Es, fef belak nan kanak fa he kan naofa. ¹⁸Sa le an simog napesit anbi Hukum Taurat, fun simog nane kan pesit an tenij fa noi fef belak. Kalu on nane, Us Nenog nathoeb nanij noi nai Abraham an boni fef belak mese. ¹⁹Es, nan sa an mui Hukum Taurat? Hukum Taurat an fele natuin tinhais-tinhais, an te ekel am nemat nan on le mel tenab fef belak nan moet. Hukum Taurat nanaoben boni ale asmanak nino nok at nana. ²⁰On nan, at nana ka noi fa ababat tuaf mese, fun Us Nenog in mese. In Nanaon Hukum Taurat²¹Kalu on nan, on mele Hukum Taurat kan ekuf nok fef belak Us Nenog? Nane kahaf! Na tuin, kalu Hukum Taurat an fel noi hen fekit monit, amneot tebes an poi nako Hukum Taurat. ²²Mes onane, sulat aknino lofa naeka nanij sa sa ma tuafe ok oke le anbi sanat he na fefbelak natuin palsait anbi Kristus Yesus es an felel noi sin le apalsait. ²³Fe kafe palsait te nem, hit maeka anbi Hukum Taurat, an hatanij on le atam pa'an lek leka palsait le henem naklilon. ²⁴Onane, Hukum Taurat nane apaot noi kit leka Kristus nem nane hit tapeni lasij alekot noi palsait. ²⁵Nako ij, palsait nan henemen. Hitkat pake tenifa Hukum Taurat onle apaot noikit. ²⁶Anbi Yesus Kristus, hi al alaki nane anah-anah Us Nenog anboni palsait. ²⁷Hi ala ki le him su oel anbi Kristus him tom malak Kristus. ²⁸Kan mu'in teni falen on tuaf Yahudi ai tuaf Yunani, atel ai tuaf an MERDEKA, atonij ai bifel natuin hi ok oke mese anbi Yesus Kristus. ²⁹Kalu hinane Kristus inij, hi nane sufaf kauf nako nai Abraham ma amsimo hak nane an matom nok fef belak.

Chapter 4

¹Le au utenbel, fe at simo hak nane fe babaunen, in kanaikaf nako atel mese nak inane an mu'i le al sa sa. ²In henabaunon anbi kuasat apaot ma alekat umenakaf le lekug le an lek nanjel nako amaf nan. ³Onle hitam sa, kalu hit anah-anah, hit an atenkite onle asmanaf pahapinan ij. ⁴Mes onane, kalu anbi nenog alefilasij an te, Us Nenog an lelu In Anah nane, lenahonis nako bifel mese ma nahonis natuin Hukum Taurat, ⁵hen poitan sin le an bin natuin Hukum Taurat hena hit tapen at simog ma naloitan kit onle in anah-anHen. ⁶Natuin hi nane in anah- anHen, Us Nenog an lek As Manak Nino Anah nanel anbi hit nekak, le no'en "Abba, Amaf." ⁷Nane, hit ka atel falen, mes in anah. Kalu hinane in anah, Us Nenog najalib ki natuin an boni Kristus. Naika At Aten Atenjok Nako Asmanaf-Asmanaf Pahapinan ⁸Nahunut, neot hi ka mihin Us Nenog, hi on le atel nako lasij-lasij le anbi ateken nan ka Us Nenog fa. ⁹Mes, nako ij, nako na him mihin Us Nenog ai an nesin teni mihine noi Us Nenog, on le mele fe he him fanim teni moi kuasat-kuasat pahapinan le naklati maka ka ma upa? ai him lomi hem aten namten jom? ¹⁰Him minaoba am ten tolas nenog-nenog, funan-funan, ulan ma fakunais, ma ton-ton! ¹¹Au um tau naika-naika au haet puset le au mepug u lal jelen noiko nane lum-lum. ¹²Au toti nako ko, bia ma benu, am jali on le au natuin aum sa es an jali onle hi. Hi ka misanab fa noikau. ¹³Him hin, anbi ahunut nan au ton Beno Alekot noiko natuin aoke namen le au naben. ¹⁴Masi nak malulet anbi au aok neki on letis noiko, hi ka mi baunom fa ai am tita kau. Noebanjon, him simo kau on le au ije ahake Us Nenog, on le he tail-tail au ije Yesus Kristus nane an mes! ¹⁵On mele nok at'hoes le him naben nel nan nako ij? natuin, au malul he saksi an tom hi ahunut, kalu kahit, an loti ho matam ma an fele noi kau ma kat taunok fa. ¹⁶Nansa nako i au on le hi musug natuin an lek am neot noiko? ¹⁷Tuaf-tuaf nan an etun lalan he napeni ko, mes ka nokfa tenab alekot. Sin lomin hen tatis ki nok nek afnekan hi lof hem etu sin. ¹⁸Nane nalek kalu fafe nam lile na nokab lasij-lasij le nanaob alekot, ma ka nugaf neotes au ubua ok ko. ¹⁹Au anah-anhen, ala ki, au lelnok usek-seke ok asutai men mai honit leka Kristus natonon an bi'ki. ²⁰Au panet, au malul u bua ok ko nako i ma ubaino u baun au hanak natuin au lali tenab he naeku noi ki. Bi Hagar Ma Bi Sara On Aleta ²¹Muguab noikau, hoi hi hem lomi amonim bi luli Hukum Taurat, on mel hi kam nen Hukum Taurat? ²²Natuin malula, nai Abraham an mui an atonij nug; ese nahonis nako bi fel an atonon, ma esen ten nako bi fel amat saos aknino. ²³Mes onan, anah nako bi fel atel nan nahonis nan natuin pef, mes anah nako bi fel amatsaosaos knino na honis an boni man belak fefaf. ²⁴Tail tit pe'ot i onle ataka natuin bi fel nug ij ma belak fefa an tom atel ma aknino. Es nane ma belak fefaf nako Nuaf Sinai ma nahonis anah-anah on atel. In nane bi Hagar. ²⁵nako, bi Hagar in na letan on Anuaf Sinai an bi pah Arab, nam nes onle Yerusalem lekug i natuin in monin bi atel nan nabua nok anah-anah nan. ²⁶Onane, Yerusalem le an bi fafon nane bifel le naknino, ma in nane inaf noikit. ²⁷Fun malula, "Tamlilnai, hoi bi fel le kan honif, le kan honif. Am toti nai ma mumlilnai, hoi hilekam naben mitfa men honit. Onan, namfau nes nako bi fel ameset nako bi fel le an mu'i monel." ²⁸Bia benu, hi nane anah-anah man belak fefaf onle nai Ishak. ²⁹Anbi neot nan, le na honis an boni pef na le'un anah le nahonis natuin Asmana Knino, onle an tom nako muni ij. ³⁰Mes onane, sa le Sulat Aknino in a'at? "Liu tis bi fel atel nan nok anah nan fun anah nako atel bi fel nan in ka napeni fa hak nabua nok anah bi fel amatsaosaos knino." ³¹kalu onan, bia ma benu, hit ka nakfam nak anah nako bi fel atel, mes nako bi fel amat saos knino.

Chapter 5Kristus In Naknino Tuaf Apalsait

¹Natuin naknino sin, Kristus In na fetin kit. Natuin nan, athaket ta'ki ma naika nain hem loi baut nok amnekit atel.²Amnen kau! Au, nai Paulus, uton noeko natuin kalu him simo painotes, Kristus kan mu'if fa kanaf noiko.³Hales an ten, au u ton noi tuaf mese-mese le hen simo painotes natuin in lo he tatuin oke Hukum Taurat. ⁴Kalu him matani noi he mi peni amneot nok minaob Hukum Taurat, ho monit nan an bati son nako Kristus ma hi lofa mi saitan at'hoes.⁵An boni Smanak Knino, nok palsait, hi at hat mat pao afnekan antom amneot. ⁶Natuin anbi Yesus Kristus, painotlon ai kan painotlon kan mu'i fa ina lekon. Al palsait es an mepug an boni manekat es an mu'i alekot. ⁷Hi lofa maen nok alekot. Sekog es na eka ki nako tatuin am neot? ⁸Aloepa nan kan nem fa nako In le he noen ki.⁹"Babaun an selog hen mo'e ale sa an selo elen ma an bo." ¹⁰Au mu'i afnekan noi ki an bi Us Nenog hi kam simo tenab bian. Onane, sekog he nale'un ki lofa an sutai kasat nan. ¹¹Ij bia ma benu, kalu au fe he ton painotes, nansa au fe mahaka mu'it? Kalu onan, fatug aktunas noi hau nehe lofa nas kout'guen. ¹²Au uf nekan sin le nasupu kij nane lofa in bole in aon nan mes.¹³Bia ma benu, hi lofa mam no'en noi hem mo'e aknino. Mes onane, naika am mo'e aknino noiko nane onle mengguan noe monit anbi pef, lamun am bab ho bia ma ho benu nok nek amtisis. ¹⁴nane, ok okke Hukum Taurat lofa nam tisib an bi mese lasij aknino ij, "am nek ho bia ho benu onle hom nek ho aom." ¹⁵Kalu hi amasau ma ama'ol, am pan tom he hi naik am ma maten.sini makat Asmanak Nino kan matom fa nok palu aof ma pef¹⁶Nane, au uguab, amonim bi Asmanak Nino, nane hi ka minaob fa lasij-lasij le ka ma lomi noi palu aof ma pef. ¹⁷Lomit palu pef nasuli nok lomit Asmanak Nino, ma lomit asmanak nino nasuli nok lomit palu pef, nane nua sin fe es nasuli piut he nahi ka minaob fa lasij-lasij le him lom jel. ¹⁸Mes nane, kalu hi asmanak nino an panat kit, hi kam bi fa Hukum Taurat.¹⁹Mepug nako palu pef nane teb, nane sanat abu'af, kaalekot, in apalu, ²⁰naluli lasij fuat, lasij mesiokan, na'akan, makasat, matenab, mantoan le kanfani, inail in aonen mes, nasulin, anbatisok, ²¹makatino, mafug-mafug, feseke aopoaf, manatnoen. Au umnauki nako ij, onle au umnaub kijelen, onle noi mele le kafe, sekog le nanaob lasij-lasij nane lofa hom kam simo fa Sonaf Ahonis.²²Mes onane, fuaf Asmanak Knino nane manekat, malinat, halanekaf, naik tato, KERAMAHAN, inalekon, makoet, ²³kaamaunut fa, ma tahine hit aok. Kan mui'fa talas le hen suli nok lasij-lasij nan. ²⁴Sin esan esan jalin Yesus Kristus inj es napeti palu aof ma pef nan nok ale palu malomit nan. ²⁵Kalu hit moni natun Asmanak Nino, alekot atnao papmese tok Asmanak Nino. ²⁶Naika hit at jali haunaeb, fe es nakoke, ai fe es at matenab.

Chapter 6At Mapen

¹Hoe Bia benu, kalu an mu'i tuaf le napenij nanaob sa'es an tin hai, le asmanak nino nane nafani tuaf on nane nok asmanaf lasi palan. Atpantok he nat him mes naika mi tuin aikalili. ²Am matulun an bi su tais amafenat he na hi mimtaus talas Kristus. ³Kalu an mui tuaf le in nak in aon ne es anaek, mes ka onan fa, in namoe in aon ne kun. ⁴Im nai nako tuaf mi baleb kim moet nane kum. Nako nan, in malul nanaebon ma nit am nekit nane kun ma kanak fa he nanesa nani nok tuaf bian. ⁵Na tuin, nako tuaf nane hen su tai in baut nane kun. Am Tai Nin Munaob Lasij Le Alekot. ⁶Sekog le napeni anoni nako lasij aknino na ne in bati lasij alekot nane oke nok tuaf le anoni nan. ⁷Naika atmaputal. Us Nenog nane tuaf lofa in siug sa le in sen. ⁸Tuaf le in sen nako aseke pef lofa an siu afot nako pef nane. Es onane, tuaf le in sen nako asmanak nino lofa an siu monit nabalbal nako asmanak nino. ⁹Naika hit athae nok moet alekot. Kalu in lekug an te, hit lofa at siu mes hit naika tamtau. ¹⁰Natuin nan, kalu hit tapeni mengguan, im nai hit moe alekot noi tuaf namfau, nes nes noe umel nanan an bi palsait. Nai Paulus Nasopu Insulten ¹¹Hi mail nako lulat an nanael ij le au lul noiko eki au nimak kuk. ¹²Sin naton sin alekot nako lasij-lasij lenako mansian lofa naseke ko noi painotes. Sin nanaob lasij nan he na kan mabanfasin natuin haunehe Kristus. ¹³Sin le an painotlon kan nam tausfa Hukum Taurat, mes sin lomin hen painotlok hau naeb noi sin aoken an tom ho painotes. ¹⁴Fun au kafe unaob fa au aok kalu an boni hit hau nehe, Yesus Kristus. An boni hau nehe nan, pahapinan napeti nalaljelen noi kau, ma au oi pahapinan. ¹⁵at painotlok ai kat painotlok kan mui'fa in aleta. Al at matan nane najalib monit fe'ug. ¹⁶Noi kit oke tuaf le nanaob nani atfeka ij, mautu nain nek mese alekot ma halinat an sanu noiki ma antom Israel Amauf Us Nenog. ¹⁷Namun, naika an mui tuaf le nasulip kau natuin au eki ataka ataka Yesus an bi au aok. ¹⁸Bia benu, al natuin athoes Us Nenog Yesus Kristus in nabua nok asmanak nino. Amin.

Ephesians

Chapter 1Salam nako nai Paulus

¹Nako ne Paulus, ne Yesus Kristus in atel natuin Abalbalat in nekan. Noi tuaf-tuaf aknino anbi kot Efesus, tuaf-tuaf apalsait anbi Usif Yesus Kristus. ²Athoes nok amina noi ki nako Usnenog, hit Amaf, nok Usif Yesus Kristus. Athoes athoes aknino anbi nanan Yesus Kristus³Pules noi Abalbalat nok hi Amaf Abalbalat Usif Ne Yesus Kristus, le anfekit athoes anbi nanan nai Kristus nok athoes aknino nako nenogtunan. ⁴Natuin, inan anbeti kit anbi nanan ne Kristus nako palmenug pahapinan he hit naknino kit nok kat mu'if sanat anbi in matan. Natuin manekan, ⁵Inan betik kit nako palmenug naiti ko anjali in anah-anah sin natuin ne Yesus Kristus inlomin nok lomit Usnenog. ⁶Inan mo'el let anfe pulse amasat at hoes sin, le anfelelen nok lum-lum noi kit anbi anah-anah amanekat. ⁷Anbi In, hit nanan tapeni aosona let anboni In nan aknino nok sakosat noi hai tinhais nok le ho manakem ho mu'in athoes, ⁸Le Abalbalat athoes nathoebe noi kit nako ale kanan hinef nok le hinlel. ⁹In naton noi kit In lasij tolog nak inlomin nok inatenab alekot. Anboni athoeb ne Kristus, ¹⁰le lofa nanaobel anbi in lekug antele he nabua le sa'-sa' anbi Kristus in nanan, anbi le nenogtunan ma le anbi pahapinan. ¹¹Anbi Kristus, hit tam sa' atam bi he asimo amaus le anbeti kit nako palmenug anmatom nok hitatenab, le hit apmepug le ale sa'-sa' anbi fekat In lomit. ¹²He nati hit ahunut at tao afnekan noi ne Kristus lof le anjali pules-pules anbi in kanan. ¹³Anbi In, him sa'-sa' le haim nenam lalij le aon amneot, noi lasij beno alekot amneki totis noi ki, ma ampalsai noi, le anmalak neiki Asmanaknino le anta'en kitele. ¹⁴Asmanaknino anjali futus amaus noi kit, taleka nenog sakosanan natebon noi sin le anjali le anfani an Usnenog In namaosekun-- noi pulse Usnenog in masan. Paulus in onen ¹⁵Nak o na, nako au nen anbi hi nek palsait anbi Usnenog ma aneki noi ale tuaf aknino, ¹⁶au ka usnas fa piut-piut he toti syukur noi ki lekug i au umnau ki anbi onen-onen. ¹⁷Au onen he nati asmanaknino anbi hit Usnenog, ne Yesus Kristus, hit Amaf in masan, anfeki hinef ma naklil "on anbi hinef antom in". ¹⁸Au onen he nati hi matmen natfain ma napeni meusine he nati hi mipeni hinef ma afnekan le anmasel antaman bi inam no'en, In namu'in le anmasel anbi amaus le In masan anfel tuaf-tuaf aknino, ¹⁹ma abe'if anaeg le katsu' tanef fa noi kit le palsait, on le me le naklil on anbi be'if anae leluf. ²⁰In be'in anaele'uf i naklil on anbi tabug i inan fenan fan nako ne Kristus nako atoni amamatesen ma natokob anbi In nanukun ane'ug anbi Sonaf nenogtunan, ²¹le In bi fafon innes nako fekat-fekat, In kuasat, be'if matani, ana aplenat, ma innesi nako kanaf-kanaf lebin mu'i nite, ka nugaf le lekug i, mes anbi lekug-lekug amnemat. ²²In nan mo'e ale sa'-sa' anbi inhaen ma anfe in aon anjalil anakaf noi ale sa'-sa' le anfel noi toslanit, ²³le in aon ne kun nok mahenu nani sin okoke nok ale sa'-sa'.

Chapter 2Salam nako nai Paulus

¹Nahunhun, hi mate natuin tinhais-tinhais ma sanat-sanat, ²le anbi me le him nao mituin lalan pahapinan, na it u in nafani ana aplenat nenggoet tnanan, asmanaf le tabug is le anmep anbi anah-anah le kan natuin nen fa. ³Anbi sin, hit okoke nahunun sa' hit tatmoni anbi lomit pahapinan, nahenun nani in lomin nok pahapinan. Hait tansa' le antam esa' le anah-anah abulalut samsa' an le tuaf-tuaf bian. ⁴Nak o na, Abalbalat, le anmu'i lasij manekat ma lasij manekat na le anaeg inim sa' anmanek noi kit, ⁵nako tabug na hit tatmat anbi sanat-sanat hit tatmonit fan tabua nok Kristus -- nako athoes him sa' napeni honis, ⁶ma nafena nafani kit nok in ma natokob kit tabua tok in anbi balel nenogtunan anbi ne Usnenog, ⁷anbi lekug amnemat inim sa' nabelak nani ki amaus ma athoes le kan bisa fa letij anbi in lekan noi kit anbi Usnenog. ⁸Natuin, nako athoes him sa' mipeni anboni hi palsait ma ij ka nako fa him mes, natuin amhites nako Abalbalat, ⁹ka nako fa ho etus, imenaikan mu'if tuafes he nanaebon. ¹⁰Hit le i Usnenog in mepun, In esan najalib kit anbi Yesus Kristus hen mo'en mepug alekot le na bale nako Abalbalat naloitan nanin mepug alekot te'len he nati hitatmonit bi in nanan. ¹¹Nak o na, mimnau natuin hi nahun nahonis natuin atonij kayo palsait, le antek atonij in ka nahine fa Usnenog, on le sin le antek aok "on le atoni ka apalsait", natuin le helit le innan mo'el anbi aon on le animaf mansian. ¹²Mimnau lekug na him mon kamihine Fa Usnenog, tabacok nako nonot Israel ma nako atonij-atonij fuij nok mafutus ma manta'en le anta'en, in kan mu'if fa nek afnekan ma ka nahinef fa Abalbalat anbi pahapinan i. ¹³Anbi nan, lekug i, anbi Usif Yesus Kristus, hi le nahun hi miklok anbi neki ki anjal an haumak onle na' Usnenog. ¹⁴Natuin, inan mes mu'in nekmese noi kit le anmo'e kana nug palsait anjali mese ma onle nale'un lapel musug le atmabat, ¹⁵nok anose musug-musug anbi pel Usnenog, natuin pa'an Taurat le natua aplenat-aplenat ma penit-penit sa' nok nan anbi nanan aof Usnenog inan nok kanaf nug anjali mese mansian fe'ug, anbi anmu'i ale kanan nekmese, ¹⁶ma nekmese kanaf nug nok Abalbalat anbi nanan aof mese anboni haunehe, anbi nan namate musug. ¹⁷In nem anfe hanaf nekmese noi ki le miklok ma nekmese noi sin le anpau mak. ¹⁸Natuin, anboni in, hit kanaf nug atmui Allan antam noi Amaf anbi Amaf anmone ma Asmanaknino. ¹⁹O nan,hi kam mu'i fa tuaf-tuaf fuij ma amnemat, nok nan namnes nok nonot tuaf-tuaf aknino ma nonot-nonot amtuinas Abalbalat, ²⁰le nafena anbi tuthaes nok Usif Yesus Kristus in mese antom fatug Son honif. ²¹Anbi Usnenog, okoke afena fe namesef nabua ma nafena Bele knino anbi nanan Usnenog. ²²Anbi in, him sa' fe amep mibua anjali bale toko Abalbalat anbi nanan Asmanaknino.

Chapter 3Nai Paulus nanaob in mepug noi pukan le kan bi fa Yahudi

¹Noi lasij i, au, ne Paulus, au bi pa'an natuin Usif Yesus Kristus natuin hi tuaf-tuaf ka apalsait. ²Hi nati amnen lekat penatalayanan athoes nako Abalbalat le anfele noi kau ma noi ki, ³Natuin nok pernyataan, lasij kolo i natonan noi kau onle au lulet upalan sebelumnya. ⁴Lekug i le him tael, himipeni hinet one au penit natuin lasikolo nako Usnenog, ⁵le kafe naton noi tuaf-tuaf ekel-ekel, natuin lekug i naton noi inhaefen ma in mafefa knino noi smanaknino. ⁶Lasi kolona anboni beno alekot tuaf-tuaf kayo apalsait init natuin hen palsai, anjali aof mese, ma imnai hetait feka nako nanmanta'en Usnenog. ⁷Au jali mepug beno alekot natuin nok au tenab nako athoes Abalbalat, le anfele noi kaug nok in salit in mepug in kuasat. ⁸Noi kau, le au uakan tuaf aknino, athoes i le natonon noi ki ma miton noi tuaf-tuaf le kayo apalsait onle Usnenog inamu'in lekanatenab nanel, ⁹ma ineki miusine noi tuaf le anbi miusine lasi kolo le nakolo nako ekel-ekel anbi Abalbalat, le anmo'e le sa'-sa'. ¹⁰Nok lomit toslani, anfeke hinef nako Abalbalat lekug i am it on noi ana aplenat ma anakaf anbi balel Sonhonis. ¹¹Ije natuin nabalbal le naton anbi hit Usnenog, ¹²anbi in, hitapeni tebes ma lal tamas noi Abalbalat ma hit palsait nok hit makoet noi Usnenog. ¹³nak o na, au toti noi ko he ho nekafnekan naik natfek mail hakamu'ij au molel natuin ho hakamu'ij na nako ho masam.Nai Paulus in onen noi toslanit anbi kuan Efesus¹⁴Natuin lasij i au libatu bi au ama in human inmatan. ¹⁵Nako in, noi ume nakaf anbi nenogtunan ma anbi pahapinan ansimo kanaf. ¹⁶Au onen henati in lomit nok inamu'in ma in human amasat, inafnek ma anfeke be'if ma matanif anbi aon taum, nok ho kuasam anboni smanaknino.¹⁷nak o na Usnenog naki nabalan noko anbi ho nekam nanam anboni ho nek palsait nak o na nauba ma hom jali pesif noi lasij manekan, ¹⁸ma ho mok tuaf-tuaf akin no mipeni hinef mamenua, ma amnanu, ma amnanu nekin sae ma nekin nu anbi manekan Usnenog. ¹⁹Nok nan, home hine lasij palsait nako Usnenog le anesi ho hinet nak o na ho muhenu nok ale ahenut Abalbalat.²⁰Nako in, le inapeni mepug naklokennes namfau nako ale sa'-sa le hitat totis ma tatenab, nok kuasat an mepug noi kit.²¹Nako in, amasat anbi toslanit ma anbi Usnenog anbatij noi ekel- ekel talan te nabal-bal.Amin

Chapter 4Nekaf mese aof Usnenog

¹Nak on na, au, atonis le anbi pa'an nak on Usnenog, antita kids noi monit he namnes nok amno'en le him simgoel. ²Nok ale lasi upalan nok nekbaun nok lasim taus, ma amsutai mafena ma at manek, ³mepug nok be'if ma matani noi am babi smanaknino, anbi lasi mafutus ma amlilit. ⁴Hit aof mese ma asmanaknino, namnes nok tabug le no'en tog no afnekan mese noi le no kog, ⁵Usnenog mese, palsait mese ma amu oel, ⁶mese Abal-balat ma Amaf nako ale anbi fafo okoke, anboni hit okoke, ma anbi hit nanak okoke. ⁷Onle noi, kit mesee-mese anbat kit athoes nok lomit m letij nok manekan Usnenog. ⁸Nane nan sa' le antek, " tabug le in sae noi bale amnanut ihhuku tuaf-tuf le anbi pa'an ma anfeke manekan noi mansian." ⁹Taug inan tek, "In sae" ka ini fa es in sanu noi pahpinan? ¹⁰In, le ansanu, inin sa' le ansaen nam nanun nes nko nenogtunan okoke he nati in nahen nok ale sa'-sa'. ¹¹In esan fel, alekot noi mafefa-mafefa, knino ma hanaf-hanaf, noi beno alekot, ma atukus-atukus, nok anoni-anoni, ¹²noi le naloitan tuaf-tuaf aknino anbi mepug ma nanaob afena noi aof Usnenog, ¹³antek hit okoke athae ma nekmese ma hinet anah-anah Abal-balat, le na mansian amnasit, natuin letij le nat sae ma monit le namnes nok ahenut Usnenog. ¹⁴Onane te, hit ka anaf le anabaun antita loin onle anoni huma-huma, onle lasi mo'el mansian, onle sin lasi mo'el. ¹⁵Onane te, miton lasi amneot anbi manekan, hitat mon anbi ale sa'-sa' noi In, lo In anakaf, nak nai Kristus. ¹⁶Nako in ale apo'af okoke anhibin ma anfutu nabuab sin anjali mese natuin tulas nako kanu-kanu. Kalu es-esat nanaoba in pa', he nati nafena in tuane kun anbi lasi manekan. Ahaken monit namneo anbi nai Kristus. ¹⁷Onane te, au uguab ma uki'af anbi Usnenog, he naika himonim fan one tuaf-tuaf le ka apalsait, le anmoni nok atenab palsuma. ¹⁸Sin tenab alekot anjali mesiokan ma anfaiksok nako monit Usnenog natuin sin lasi olet anbi sin tuaken onle natuin sin neken fe namaubog. ¹⁹Le sinana nabubu nisokma annona sinaoken noi lomit pef mansian hen moe ale huma-huma le mamaba lu'ok lasi palu. ²⁰Mes o na, ka ona fa moet na himinoni antom Kristus. ²¹Natuin him nenan lalje antom In ma nanoni ki anbi in onle me onle nai Yesus, ²²ampoli hi mansian molof le hi mipenjele nako le hi moet monit ahunut, le sementara nale'un pef mansian le nasekeb. ²³Mife'un hi tenab anbi smanmen. ²⁴Anpake mansian fe'ug, le najalib natuin Usnenog in masan keadilan aknino amneot. ²⁵Mes ona, nok ampolin mani lasi moel, hi es-esat imnai mimolok meki lasi amneot noi hi bia benu sin hit al-ala kit aof nako aof mese. ²⁶Kalu himto mes naikam mo'el sanat nai naik manas anaikan lem neki hi to'as. ²⁷naikam fe menuan noi nitug. ²⁸Tuaf le nabak, naik nabakan ten lekon kalu mepum matan na minaoba mepug nok in naniman kun he nati an mai sa' hen batije noi tuaf le ampalu. ²⁹Naik mifetin aguab mapasu le anpoi nako hi fefmen, mes al aguab alekot he tuaf le anpalu he nati hi guab na anfani athoes noi le anenten. ³⁰Naik mi susab asmanaknino, natuin in anmamalak ki nai neno masoit. ³¹Ampolin mani ale lasi amenut, to lele'ug to'as matoes, ma aguab le naakan tuaf, ma ale lasi amle'ut, mitcotun mani sin nao ki. ³²Am makumanin es nok es, amui nek malulet amsako es nok es, onle Usnenog anbi Kristus ansako ki.

Chapter 5

¹Onane te, anjali atuin-as-atuinas Usnenog on anah-hanah amanekat. ²Monim bi lasi manekat, onle Kristus anmanekan kit ma anfe In tuane noi kit on fuatulu afomenit noi Usnenog. ³Mes Ona, naik kan mu'i lasi kakel al mo'et-mo'et amle'ut lasi palu, atteknan sat naik natuin lasij na ka namnes fa anbi atoni knino In nat nanan. ⁴Nai kan aguab mapasu, al aguab olel, al natau sloto -- le kan matoni -- mes am toti sukur. ⁵Natuin, him hine nok amneot kalu atoni amoe kake, atoni ka aknino al atoni apalu anesit le anfua lof kan peni fa pa anbi plenat Kristus ma Usnenog. ⁶nai kan tuaf he namop ki nok aguab luman he natuin ale lasij na neki to'as anael nako Usnenog noi anah-anah durhaka. ⁷Mes ona, naik mimnono mok sin. ⁸Mahunut hi mesioakan, mes neot anbi tabug I him jali miusine anbi usi amoni on a le anah-anah miusine ⁹natuin fuaf nako miusine es alekot, keadilan ma amneot, ¹⁰ma am sobal hem totih hinet sa' le antom nok Usi In nalomin. ¹¹Naik am mo'en tuin moet amle'ut anbi mesioakan le kana hapoitan fa fuaf, mes mimaeb mifani le moet-moet na. ¹²Mes, amtek le sa'-sa' le sin moel amnes-amnes nane namaeba. ¹³Al ona, sa'-sa' miusine namaeb anjali mamnita ¹⁴fun ale sa' le naklil on nane miusine. Es ona, le antek "am fen nai al hi ataupas! fen nai mako atoni amates, ma Kristus lof an pin noi ki." ¹⁵Es ona, mail lek-lek nok tebe-tebe on mele hi mon, naik onle atoni anah afutus-afutus, anjali ataij lasij. ¹⁶Ampake menuas ij nok alekot-alekot natuin nenog-nenog i maufinug. ¹⁷Mes ona, naik ka jali aolet, mes mihin Usi in lomin ne sa'an. ¹⁸Naik kam mafu natuin tua min onij natuin lasij na kan matota, anfani ona na te nahenu nok asmanaknino. ¹⁹Miguab es nok es anbi sipules Mazmur, sipules, ma si knino, amsi nai ma am pules noi usi nok hi nek ahenuk. ²⁰Amtoti sukur piut-piut natuin ale sa'-sa' noi Ama Usnenog anbi hit Usi in kanan, Kristus Yesus. ²¹Maluli noi tuaf bian lasimtaus ne Kristus. Falnekat noi atonij am bifel ²²Bifel-bifel, mululi noi ho monel, onle mululi noi Usnenog. ²³natuin, atonij inanakaf noi infel, he on a Kristus inanakaf noi toslani, onle lokif taluf, ma inan mes asoit afetin. ²⁴Mes ona, onle me toslanit naluli noi ne Kristus, mesona bifel mululi noi ho monel anbi ale sa'-sa'. ²⁵Atonij-atonij, amnek ho fel onle Kristus anek toslani ma anfe in aon noi toslani, ²⁶he naknino ki ma anboe ki ma nasub ki oel nok aan aknino. ²⁷Nak ona, Kristus natulu toslani noi aon anbi amasat, kan mu'if lekel, ai kan mu'if abata, ai onle sa'-sa' natuin toslani anjali knino kan mu'if sanat-sanat. ²⁸Onanem sa', atonij-atonij namneo amnek ho fel onle ho lokif taluf. Inan manek noi in fel, onle inan nek in aon. ²⁹Natuin, kan mu'if tuaf le natotan in lokif taluf, mesona inan pao man panat ma naleko. Onanem sa' Kristus anmoel noi toslani ³⁰mesona hi lokif taluf hit aok. ³¹Nak ona, atonij nasaitan qmaf ma inaf ma annek mes nok in fel he sin nuasin lokif taluf mese. ³²Lasi kolo ije anaek, ma au uguab i noi mafutus noi Kristus ma toslani. ³³Mes, hi mese-mese amnek ho fel onle amnek ho aom ma bi fel home sa' mumtausan ho monel.

Chapter 6Falnekat noi anah-anah ma amaf inaf

¹Anah-anah, mimtausan inaf amaf anbi Usnenog natuin lasi amneot. ²"Mumtaum musman noi ho inaf ma ho amaf", ij natuin aplenat ha'el mese ma nak manta'en ³he nati ho monit nalek ma mupeni uamnanu anbi pahapinan. ⁴Amaf-amaf, naik mufena ho anah-anah hen to', mes munaeb sin munoni sin natuin fainekat Usnenog. Falnekat noi atel ma usif ⁵Atel-atel, mupalnom noi usif anbi pahapinan mumtau ma am lilitai, ma nok nekbaun he ona ne Kristus. ⁶Naik on tuaf-tuaf le anmepug-anmepug he naika ona le tuafe hit -- noi namlileb mansian, mes natuin atel-atel Kristus le nanaoba Usnenog in lomit anbi in nekan. ⁷Munaoba nok lasi ahenut onle noi Usnenog ma ka noi fa mansian. ⁸Natuin, hi mihin, he hi atel tuaf le nafetin none, le inan mo'e lasi alekot, Usnenog anfone tetus noin. ⁹Usif-usif, munaoba noi ho atel musnasnaji nako maakan mes muhine ho usif ma sin usif nabua es nenogtunan, ma in kan betif lasi manekat. Hi ok-oke ampake kenat Abalbalat ¹⁰Oken, anjali be'if nako Usnenog in be'in matanin. ¹¹Hi ok-oke ampake amtisis amnout kenat Abalbalat hake nai hen be'u lasi mo'el nako nitug. ¹²Natuin, amnautas hit kat fa pef ma na, he nati hit be'u ana aplenat-ana aplenat, akuasat-akuasat, be'if-be'if anbi mesiokan i, ma atbe'u be'if-be'if nako nitug le anbi nenogtunan. ¹³Nak ona, hi ok-oke ampake kenat Usnenog he nati hi mipeni lekug neno amle'ut nane nem, ma anfini nako nenog hi fe amkak. ¹⁴Anjal, ma amhake nok be'if matanif, ma muhelan afutu amneot ma ampake sobalu besij keadilan, ¹⁵ma amtao apeni haef nok loitan beno alekot. ¹⁶Ma ale sa'-sa', maiti nai PERISAI nek palsait noi hi mimate auni aij nako nitug. ¹⁷Maitinai ketopong amneot suni asmanaknino, natuin lasi Abalbalat, ¹⁸mes am onen lekug tabug anbi smanaknino nok hi onen ma palsait. Anbi ho onen na, am pantom nai nok ho nekafnekan ma musaeba ho totis noi tuaf-tuaf aknino. ¹⁹Am onen nai in noi kau he nati lekug au fai au fefak, au uguab ma anfe kau he nati au malo et ma au uton lasi kolo beno alekot. ²⁰Mes natuin beno alekot na, au jali leluf le anafutu kau. Am onen nai he nati au uton nok maloet onle sa' au uguabel. ²¹Tikhikus, au benu palsait mese le au nek ki ma mepug ma makoet anbi Usnenog, he nati naton ale sa'-sa' noi ko he nati him sa' mihine au aok ma sa' le au molel. ²²Au lelug noi ko noi aplenat, he nati hi mihine hanaf nako kai ma he nati an halin hi nekmen. ²³Tetus aomina noi bia benu apalsait mese, ma anfel nok palsait nako Amaf Abalbalat ma Usif Yesus Kristus. ²⁴Athoes noi ki ok-oke le an nek hit Usnenog, Kristus Yesus, nok le in felel ma lof kan mate.

Philippians

Chapter 1

¹Nako ne Paulus nok ne Timotius on ne Yesus Kristus in ameput ten, noi ne Yesus Kristus in tog-tog knino apalsait tan nbi kuan Filipi ma noi atukus-atukus nok amepu kli. ²Tetus nok aomina nako Uis Nenog, hit Amaf, nok Usi ne Yesus Kristus in noka ko! nanne ne Paulus in toti syukur nok in onen noi to apalsait tan nbi kot Filipi. ³Au usaeb toti syukur noi Uis Nenog nbi lekug tabug kalu au umnau it ki. ⁴Nbi au onen toti noi hi ok-oke, au utnat nbi onen toti nok nek malinat ⁵natuin mepug Beno Alekot him mepu mibua nakko mepug an fat non taleka lekug i. ⁶Au teb-teb a palsai oi In le inan mulain mepu alekot ijen nok ki, In nam sa of es nak knino nbi ne Yesus Kristus in nenog. ⁷Ante in in tabug len he au utenab noi hi ok-oke on i nbi au nekak. Nbi tabug le au fe a bi nanan pa besij ma nok lekug le au esi ki nok uhelan hi nekmen nbi nanan Beno Alekot, him mepu mibua mok kau gen nbi nanan Tetus Uis Nenog. ⁸Uis Nenog In jali saksij noi kau, kalu au umnau ki nbi nanan manekan ne Yesus Kristus. ⁹Au onen ak on i: Mes he nati nek manekat an ma sat ton ten, natuin hinef nok alekanan HIKMAT; ¹⁰he nati hi mihin hem pili le amasat anesit, ma ho aom le nan kan le'uf namas nabalah nbi ne Kristus In nenog; ¹¹ma napoi nok fuaf-fuaf amneotle neman boni ne Kristus Yesus noi In masan nok pules Nnoi Uis Nenog. Ne Paulus in mafena noi neki Beno Alekot ¹²Au benu bia, au lomit he hi mihin noi saan le an tomen anbi kau, moet nan in neki afena noi Beno Alekot, ¹³es apaoten anbin ume sonaf ok-oke nok tuafen ok-oke nahinen nak natam kau es pa besij natuin ne Kristus. ¹⁴Benu bia apalsait atuin nok abainesit sin nek ken naki anten noi Uis Nenog natuin le au tamas noi pa besij i, nok maloem teni he muton lasi Uis Nenog ka nok fa lasi 'mtaus. ¹⁵Mes, an mu'i tuaf-tuaf le an saksi ne Kristus natuin nek unu nok naiti nekaf, mes an mu'i tuaf fam sa le nok nek alekot. ¹⁶Mes kalu sin le naten ben alekot, sinan mo'el natuin lasi manekat, fun sin nahinen kalu an tao kau nbi i on afek lasij noi beno alekot. ¹⁷Mes kalu le atenab amleut ten, sinan mo'el natuin an etun kanaf, ka natenben fa nok nek alekot kalu sinan lolu kau anuka noi kau anbi nanan pa besij. ¹⁸Nu kalu on nan, mipeni sa? YANG PENTING ADALAH he nok CARA saan hah, he nataobon ai kahaf, ne Kristus nabenob piut, es on nan au umlil. es on nan of au umlile piut, ¹⁹fun au uhin, kalu an boni hi onen-onen nok babat nako ne Yesus Kristus in asmanan, nok sa le an jaljen anbi kau nane an fani fetis noi kau. ²⁰Afnekan le au palsaijel nane au ka upeni fa lasi maeba babaun nakon. Nafani on, au upeni maloet nok

mahenu he ne Kristus, nok lekug i le an pules piut anbi au aok, anbi lekug Inan mon ai Inan mateh. ²¹Fun kalu anbi kau, monit he noi ne Kristus nok mates nane neki penit sufa anae le'uf²²Es on nan, kalu au he moni bi au aok i, nane of au he mepu he upeni sa es. Lalit, mele le au he piljel, au ka uhinleh. ²³Au unuka a mat es lal nua en i, he pil. anbi au lomit he ufetin au monit ma utuin ne Kristus, natuin nane in nalekon nes. ²⁴Mes on nan, noi hi, nalekon nes kalu au moni piut anbi monit au aok i. ²⁵Nok palsait i, au uhin au ofa a toko ubua ok ki ok-oke, noi afena ma malinat anbi hi nek palsait. ²⁶Kalu au fani teni eti oi ki, ofa hi minaeb bam tenjom anbi nanan Ne Yesus Kristus natuin au. am nek mese, nok am mepu piut²⁷Es on nan, hi he am moni mituin mo'et alekot le an matom nok Beno Alekot he kalu au fani um, ma u eku ok ki, ai kalu au ka um, au nen hanaf kalu him hake piut kam tatif nako asmanaf mese, nok nek mese, hem mepu mibua noi mepu nek palsait nako Beno Alekot²⁸Naikam fe menuan noi hi musug-musug hen hakatau ki, fun nane ofa teb-teb kalu sin ofa an mofu noin abola, mes kalu hi mipeni honis, tonas na nem nako Uis Nenog. ²⁹Natuin noi ne Kristus, an fe ki jen kanugaf hem palsai noin, mes he himsat minuom noin. ³⁰Es on nanet hit mipeni tu'as-tu'as papmese on le hi mail mitem nbi kau, nok le lekug i him nenel au fe usal.

Chapter 2

¹Es on nan, kalu anbi ne Kristus inan bab kit nok an fekit halinat nekaf nok manekan, buat asmanaf, manekat, nok nek athoes, ²muknino ho malinat nok am nekmes, ma am mu'i nekmes anbi manekan, mibua anbi 'smanaf mese nok anbi lalan mese³Naikam mo'e saan ne hah nako AMBISI nok pakij ai munaebom nok lum-lum; mes he mubaunom, mail tua teta am fene menuan he in nahun nu nako kog. ⁴naik hi esam es hi mail moi hi palut, mas himsa he mail tuateta sin palut.⁵Mokim su le tenab i nabua nok ki, on le Ne Yesus Krists inan mu'jel lem sa, ⁶le masi inan mu'i Masaf Abal-balat, In kan nail nanef, kalu In namnes nok Abal-balat le nan he Inan na'e piut on inij.⁷Mala, Inan mo'e In aon on atoni ka amu'it ma an aten non on atel he nanesa on, on masaf mansian. ⁸Anbi masaf on mansian, In napalnon/nabaunon taleka an mat, ma an maten 'nbi tunan hau nehel.⁹Natuin le In mo'et i, Abal-balat an tuna nasek-seke Ne Yesus ma an fen ne kanaf ma najalip on amu'i kanaf anesit nako le amu'i kanaf-kanaf ¹⁰he anbi ne Yesus in kanan esat an liba tu -- he le anbi nengguet 'tnanan, ai 'nbi pahapinan, ai 'nbi nejan ne nanan -- ¹¹nok maffes sat an manak kum nak ne Yesus Kristus esnan, nane Uis, nane Abal-balat In masan apinat, on Amaf! Abal-balat le an mepun 'nbi hit aok.¹²Es onnan, au benu bia le amanekat, on le him mo'e mituin -- kanugaf le lekug au toko ubua ok ki, mes an nesi nako le tabug le au ka ubua ok ki -- am mepu le hi lasi honis nok mi luli ma mimtau. ¹³Natuin, Abal-balat es an mepun 'nbi kij, noi le him lomjel nok mepug on lasi le neki 'mlilel. ¹⁴Am mepug ok-oke naik nok to'as ai nek unu ¹⁵he hi naik am mu'i sanat nok kam mo'ef sanat, on anah-anah Abal-balat le kan mu'i sanat anbi 'tnanan batan-batan ka alekot nok aseket ten i, he hi meki miusine noi sin on miusine pahapinan. ¹⁶Hukum matem fin 'nbi A'an monit hen 'nbi ne Kristus In nenog, au mu'i molok he uton ak au aen an mu'i in sa, nok au mepu mafena i ka lum-lumah. ¹⁷Maski hen opan kau on le oe tulu anbi tunan mu'it le natulu el nok Imam me in mepug au BERGEMBIRA ma umlil ok ki ok-oke. ¹⁸himsat onan, aguab be lo mese, BERGEMBIRA nok mimlile ok-oke mok kau. Ne Paulus an sonu ne Timotius nok ne Epafroditus¹⁹Anbi nanan hit Usi Ne Yesus, au lomit te he lab-lab ije au sonu Ne Timotius noi kij he nati an jali halinat noi au nekak kalu au nen an tom ki. ²⁰Natuin, au ka mu'i fa tuafes on in, le nok nek muti inam sa natenab paluli noi he mifena om. ²¹Natuin, le tuaf fe bian sin paluli nug sin paluten anbi sin aoken, ka noi fa ne Kristus Yesus palut²²On le him hinelleh, ne Timotius naklil on kalu in jali sa es, in nanaob mepug nok kau he mepu Beno Alekot inan nao mat piut on le anah noi in amaf. ²³Es on nan, au lomit te he le lab-lab i au sonu net le kalu au hine noi saan es ofa an jalin 'nbi kau, ²⁴mes au palsai noi hit Usi kalu aumsat le lab-lab ije he um oi ki. ²⁵Mes, au utenab bat ne Epafroditus sam sat he sonu noi ki. Inam sat au aok bian, au mnono 'nbi minaob mepug, hai mautnom mibua, ma tuaf amneki hanaf noi ki ma le nanokab le au palut. ²⁶Natuin, in namnau nasek-seke ki ok-oke ma hi nek men am su misek-seke om natuin him nen hanaf kalu in namen. ²⁷Teb, anbi leku ahunut in namen nam al babaun nat an mat, mes Abal-balat naklila in manekan noin -- mes ka nugaf inan mes, an nesi nako nan mes aumsat upeni -- he au nek susal naik natupuk kon. ²⁸Es on nanet, lo au nekak nahelan finjeh he sonu e ufani e neti noi kij he hi nekmen namlilen kalu mi ekum tenim fani mokan, ma ofa le au 'mtausen hauka. ²⁹Am simo ne Epafroditus nok nekam lilet anbi nanan hit Usi ma mibaunom noin ³⁰natuin al babaun nat inan mat natuin ne Kristus in mepug; inan lelan in aon an fani talus noi le sa-sa kalu hi kam fe man kaug.

Chapter 3

¹Anbi leku amunit, au benu bia, hi he mimlil anbi nanan hit Usi. Tau naben nat kan jali fa mafena fa len he lul ki sa-sa le papmese noi ki fun sa le i ofa an panat ki.²Am pantom noi le asug-asug, am pantom noi le a mo'e amleut ten, ma am pantom noi le tuaf le an ketu nasanut sin aok apo ken,³fun hit esa teb-teb es le tuaf an ketu nasanut in aon pasun, le an fua anboni Smanaf Abal-balat, an pules Ne Yesus Kristus, ma kan nafnekan fa in lasi palsait anbi mo'et-mo'et le an moni nako pahapinan.⁴Masi aumsat he nok amneot au mu'i tenab he ufnekan noi le alekanan palsait le an moni nako pahapinan. Mes kalu an mu'i tua teta le na ek on ne palsai noi sa le an moni nako pahapinan, au nesi teni nako tuaf nah: ⁵Tuaf fen painote kau au monim fe nenog fan, au nok teb-teb au moni ako atoni Israel, nako sukug ne Benyamin, Atoni Ibrani le naguab an pake aguab Ibrani. Natuin aplenat Taurat, au esa le atoni Farisi kau⁶antom lasi makoel au esa le i au atoni a hamu'it noi to slani, ma noi lal amneot anbi aplenat Taurat, es ka naenan fini kau.⁷Mes, noi le alekanan sa-sa le nahunut an jali penit sufaf noi kau, afjan i nane an fani lukit noi kau natuin ne Kristus es natua es kaug⁸Nok amneot, le alekanan sa-sa nane an fani lukit noi kau kalu tenesa e nok lasi palsait noi ne Yesus Kristus, on au Usi, le In maupa an nesi nako sa-sa. Fun natuin ne Kristus, au uneku ani sin ok-oke -- fun le afjan i nane an fani mapasu en noi kau ok-oke! -- he nati au upeni oi ne Kristus. ⁹Au napeni kau nako nanan ne Kristus ka nako fa amneot le an poi nako au aok ken mes le au upenjel nako anoni aplenat Taurat, mes le nem natuin lasi palsait noi ne Kristus, le nane lasi amneot nako Abal-balat le an poi nem nako lasi palsait. ¹⁰He nati au palsaim utuin Usi nok In kuasan le an fenan fani nako lasi maten, nok le nabuan fani 'nbi In PENDERITAAN hen jalin fani on nenog Inan mat ¹¹He anbi neno amnemmat au moni fan ako le atnanan tuaf-tuaf le an mateh. ma au nao poi oi amno'en nako balel Son Honis¹²Es on nan, ka tak fam tak au upenij leh ai au uknino ok keh, me au he aen utuin he au na an on le ne Yesus Kristus le Inan huku nan kaugeh. ¹³Benu bia, au ka akfam ak ai au huku ane leh. Al an mu'i so'it tes le au mo'el: au usaitan ani le alekanan sa-sa anbi leku ahunut ma au lakam a nao piut oi sa le es au matak. ¹⁴Au lakam a nao piut oi matan he upeni sa le au he au upenjel on au penit, le nane nak amno'en Son Honis nako Abal-balat anbi In An monel ne Yesus Kristus. ¹⁵Im he alakit on to apalsait at mu'i tenab onan. kalu hi kam mitenab onan, abal-balat ofa naklila e noi ki he mail le nok amneot. ¹⁶Natuin lasij nan, im he alakit at moni piut tatuin moet amneot le hitat mu'ij le. ¹⁷Benu bia, mo'e mituin au 'mnekit alekot nok ma-mailah le tuaf-tuaf le sinam sa an monin natuin sa le hi mail mit te leh nako kaij. ¹⁸Natuin, an mu'i le tuaf-tuaf le an moni on musug-musug nai Kristus in hau nehel. Natuin lalan i, ij nanat au pe'o ki je len es anbi lekug ij au pe'o kijen ten nok au matak oen nen mof. ¹⁹Sin monit an bi neno amunit nane neki sin noi atasu aij, sin Usi es sin taik ken, nok sin lasi pules es sa-sa le neki lasi maeba. Anbi sin atenab lo ala sin natenab noi mo'et-mo'et pahapinan. ²⁰Mes, hit esa le i tog Son Honis, es nok nek amlilet hitat pao piut hit Asoi Sanat, es le Usif ne Yesus Kristus. ²¹In ofa nabaino hit aok amleut le i he namnes on In aon Amasat le Nan. Neki in kuasan le na, Ne Kristus In nis nani le sa-sa ma neki sin he naluli noin.

Chapter 4

¹Es on nanet, au benu bia amanekat ma le au umnau ki, le an fani amlilet nok nanaeb kau nekak, am haket am sisi aton anbi nanan Uis Nenog. ²Au toti nok teb-tebe noi bi Euodia nok bi Sintikhe hem monim nekmes mibua ambi Uis Nenog. ³Tebe, au toti oiki, on le aum mnono en, hem peni man le bifen na fun sin esan mepu teb-tebe nok kau noi lasi mepu Beno Alekot, lalit ne Klemens sam sa nok aum amnono en anbi le mepu teta, le sin kanak ken an lul sin es sula honis. ⁴Mimlile piut anbi nanan Uis Nenog. au akka ten he mimlile ten! ⁵Mautu he tuafen nehinen noi le hi nek athoesen. Uis Nenog an haumakeh. ⁶Naik mimtau noi le sa-sa am sa. Mes, anbi le hi lomit sa-sa muton ne noi Uis Nenog anbi le hi onen totis nok toti syukur. ⁷Tetus aomina Abal-balat le an nesi nako le alekanan hinef ofa an panat hi nekmen nok le hi tenben anbi nanan Ne Yesus Kristus. ⁸Es on nanet, benu bia, sa-sa le namneo, sa-sa le namas, sa-sa le an ADIL, sa-sa le aknino, sa-sa le an jalin mat, sa-sa le mapules, sa-sa le namneo, sa-sa le het pules sin, mitenab sin ok-oke. ⁹Sa le hi minoni sin neh, am simog, am nen, ma mail mit te nako kaug, am mo'e mituin ne ok-oke, ova Abal-balat on uf nako tetus aomina lof nokan ki. ne Paulus an toti makasi noi tog-tog apalsait anbi kot Filipi ¹⁰Au umlile mat anbi nanan Uis Nenog natuin tabug i, him fanim mail mifani kau geh. Teb, anbi nenog le hi kafe mail kau, mes hi kam mu'i fa le menuan. ¹¹Au uton ki le aguab i nane ka nak fam nak au kulan, natuin au unoni au aok ke he pake sa-sa'at uno'ug anbi sa'an ne hah. ¹²Au uhine le at tekem tak at kulan, nok le at tekem tak at mu'ij oke. Anbi le sa-sa nok anbi lekug-lekug au unoni le RAHASIA monit he ta no'u le palut, hen 'nbi le lekug tamsen ai tamnah, ai het mu'i loit anaek ai kat mu'i loit. ¹³Au he mepu an sa'es anbi nanan Uis Nenog le a fe be'if noi kaug. ¹⁴Mes, him mo'e mo'et alekot te len hem peni kau nok sutais. ¹⁵Himsat mihin, to slani Filipi, anbi nenog mepu Beno Alekot ten fatnon, lalim au usaitan pah Makedonia, katitfa to slani es hen peni kau nok lasi sutais anbi le het nona ai he simog, nan lo hi. ¹⁶An teni ten, es le au Kot Tesalonika, him sonu kau bukael noi au palut an nesi nako haef mese. ¹⁷Mes, ke le nane fa esa le au etguel let, le au etguel es le fuaf le an satom man lolu le hi penit ¹⁸Au simo le baen ne len oke, lait an saton tenij. Au mu'ij ok-oke sa le au palugel nako le fet am sonu e noi kaug an boni ne Epafroditus. le hi fet le nan an fani fua tulu le an fomen, fua tulu le an matom, nok Abal-balat in nekan. ¹⁹Au Uis Nenog Abal-balt ofa an fe nanehu nani ki le hi palut natuin le In amu'in le namas anboni Ne Yesus Kristus. ²⁰Pules amasat noi hit Ama Abal-balat talan te nabal-bal. Amin. ²¹Miton han amnaut nako kaij noi to knino anbi nanan ne Yesus Kristus. Han amnaut nako benu bia apalsait le an tokom nabua nok kau es i. ²²To knino e ok-oke an sonu han amnaut noi ko, noi le ananaob ben anbi ne Kaisar in ume sonaf. ²³Athoes nako Uis Nenog ne Yesus Kristus nokan hi 'sman men ne piut. Amin

2 Timothy

Chapter 1Maseon noi ne Paulus

¹Nako Paulus, mafefa Yesus Kristus le mabeti on lomit Abal-balat anmam nok manta'en monit le antam Yesus Kristus. ²Natuin Timotius, anah le an nek. Tetus, ma manek, nok halan aomina nako Abal-balat, Amaf, ma ne Yesus Kristus, hit Usif.Falnekat noi Tetus ne benu Lasi Alekot ³Au pules Usnenog, au naob mepug nok nek muti on mo'et ahunut, lekug au umnau ho onen-onen ani manas ma anbi faij. ⁴Tabug ij au umnau ho matnug, au lom mi he ail kog nahenu nok au amlilet. ⁵Au umnau baki' nok he nek palsait nok amtisit, palmenug le ho mon onle hit inbaba bi Lois, ma in inaf bi Eunike, ma au palsai noi au monit anbi hom sa'. ⁶Nak ona, au namnauba ko mes mengorbangkan amnitas Usnenog le anbi ho aom natuin inanko inaniman noi kaug. ⁷Nak ona, Usnenog kan fefa noi kit asman amle'ut, a'lan fek kit asmanak abe'it, manekan, nok nek athoes. ⁸Anjal, naik mumabom hem saksi' noi hit Usnenog ai noi au anbi pa'an. Nak ona, noi kuasat Usnenog mituin mibaunom noi Benog Alekot. ⁹In esan soi noi kit In no'en ko' nok amno'en amneot, ka nok fa hit mo'et al hofnekan nok athoes anmes natuin le In fe noi kit anbi ne Yesus Kristus ka fe' pahpinan kan mu'i. ¹⁰Lekug ij, mo'et ij anjal antom amneman Nabal-bal noi kit Yesus Kristus le anose amates ma in neki monit noi Beno Alekot Nabal-bal. ¹¹Onle Beno Alekot ij, au anlek' kaug on au tuthaes, haefen, ma kulug. ¹²nak ona, au unu'ok onle lekug ij. Mes au ka nek moe fun au u'hin noi sekon he au palsai ma au palsai ma in lut inpao sa' le in palsaij noiu ko' lekuk nenog nanen te. ¹³heke nain anoni-anoni aomina le him nen nako kaug anbi ho palsait le anfokog noi ne Yesus Kristus. ¹⁴Noi Asmanaknino natua' anbi hit nekak nanan, paok nok alekot amau le ma'upa le anpalsai noi ko'. ¹⁵Him hin sa' le anjal ok-oke le anbi Asia anbailog ma anfani kot nako ko, anbi hit tatnanak ne Figelus nok nai Hermogenes. ¹⁶Lekak Usnenog anfeko palsaitnok ne amno'ut noui sin umel nanan Onesiforus nak ona in namlil ma naleko kog ma ka nok fa nekmaet ma ka nok fa mabetis le anbi pa'an. ¹⁷Nafani on le anbi Roma, In nok nek makoet an etuk kaug ma naeku nok

kaug. ¹⁸Lekak Usnenog an nanoni ne'eku nok nek amno'ut nako Usnenog nok nenog na, him hine mes inan faun faug le ho mepug tuthaes anfe noi kaug anbi Efesus.

Chapter 2Nok makoet musti susbok

¹Nak onan, au anah, anjali nok be'if nok athoes anbi ne Yesus Kristus. ²Sa' le hi nen noi au anbi mataf asaksit-asaksit, palsai nain tuaf-tuaf le anmakoe, ma le in be manoni tuafen. ³Mituin susal onle solalus anbi Yesus Kistus in alekot. ⁴katita solalus le inatotan in aon nok lekat monit nenog-nenog he inapeni halinat noi solalus nakaf. ⁵nok onane msa' tuaf mese olahragawan an matai' le in kan palugel balen nizat kalu in matai' nok le apenat le in penjel. ⁶Tuaf le amepu lelel in mepu matan' in hine palmenug he nati ansimog in hasil le in kaijel. ⁷mitenab sa' le he himiguabel nak ona Usnenog anfeko hinet anbi anbi in nekan nanan. ⁸Mumnaun ne Kristus Yesus, le inan fenanfan nako opu mahen, nako ekel ne Daud, onle au uto' noi Beno Alekot, ⁹le nak ona au lekug suskok anbi pa'an, on tuaf abulalut, mes Abal-balat in kan lomif hen tampa'an! ¹⁰Nak onan, inim tahan kaug noi ale kanan sa'-sa' noi hi tuaf-tuaf mapili' nai Abal-balat he nati sinimsa' napenin honis le anbi ne Yesus Kristus ma nok amlilet nabal-bal. ¹¹manta'en ij namneo: "Kalu hit mat on in, hit tam sa' atmoni ona in. ¹²Kalu hittafnek namneo-namneo, hit tam sa' taplen on in. Kalu hit tat seken in, inim sa' anseken ki'. ¹³Kalu hit kat makoe, In makoe piut, fun in kan seken fa In aon."Mepug le namlileb Usnenog¹⁴Mumnauba sin noi ale sa'-sa'. Amfainek si anbi Usnenog In matan henat naik kam nasuli han nokn aguab, natuin kan mu'if in upan ma nok sa' le tuaf-tuaf le annen. ¹⁵minaoba le alekot ma mutulu ho aom nok amneot anbi Usnenog In matan he nati in mepug naik namaebon, ma le nanoni le aguab amneot nok amneot. ¹⁶Nak ona, muskotun lasi moel le kamaupa an fun lasij na manoni ki ka namneot noi amle'ut. ¹⁷Sin naguab nasanon onle men Kanker. Anbi sin atnanken Himeneus nok nai Filetus, ¹⁸le nabela nako ameot, nok him tek anfenan fani nok alekot. Sin nale'un palsait noi tuaf bian. ¹⁹Mes natuin munin Abal-balat le anfeka be'if ma na'hel ma anhak nok metnai ij: "Usnenog nataka sekog le in jali usnenog le in mu'jel," ma "tuaf mese le inahine kanaf Usnenog ma mifetin amle'ut." ²⁰Anbi umel amasat, kan mui fa muti ma amnatu, ai haug ai tepaleog. Intukan le anpakel noi insalit ma nekbaun, natuin intukan noi salit le naakan. ²¹Nak ona, mes tuaf le naknino in aon nako lasij-lasij le naakan, In aon ona le bale nok salit le napalnon, in mes, anpakel noi kesel, ma naloitan al mepug-mepug alerkot. ²²Muskotun ho tenab-tenab on anmunif ma mutuin lalan amneot, palsait, manekan, ma tetus aomina mibua mok sin le hit to'en Usnenog nok nek amneot. ²³miskotunai nasuli nok olel ma in kan mu'if hinef mes himhin nok matoes natuin lasij na neki lasi matoes. ²⁴Atuthoes Usnenog naik kamatap, mes mubaunom noi kit ok-oke, muhinem binoni, amhantamjom anbi to'as, ²⁵nok nekbaun ma naleko ko'. He nati Abal-balat anfek athoes me mi pis le nanoni ki hinef noi lasi amneot ²⁶henati sinim sa' anbi ma mifetin hi aomen nsko apenat nitug le naeka inalomin.

Chapter 3

¹Mail nenog-nenog amunit, lekug-lekug ha ka muije nem. ²Natuin, tuaf le namnau in aonen mes, anek loit, anaeba' naakan kan mu'i fa lasi palan noi in inaf amaf, kan hine fa hen toti makasi, ka namneo, ³kan hine fa manekat in kan lomif manekat, saksi moel, in kan lomi fa hen fani in aon, nato, kan lomi fa sa' le nalek', ⁴in kan natuin fa fekat, ceroboh, nanaebon, muskotun ma an nes le anek nako le hom Usnenog, ⁵ho mit ho moet alekol mes mutotan kuasat. Suskotun tuaf-tuaf onle i. ⁶Natuin anbi sinatnanken anmu'i tuaf-tuaf anbi nanan toslani ma na'tam bifel-bifel anbi pa'an le naklati le anfone mafena anbi sanat le anhel din ma muskotun tenab-tenab. ⁷Bifel-bifel onle na mes minoni, mes ka fe' mipenif noi amneot. ⁸Namnes on nai Yanes ma nai Yambres le hen na'eka nai Musa, onle na tuaf-tuaf i inhe na'eka lasi amneot. Sin natenab le namle ma sin palsait ma kan sobal fa sin. ⁹Nak ona, sin kana peni fa natuin sin olel le anjal anbi tuaf mese-mese, namnes onle tua nua'en na. Anoni nai Paulus noi ne Timotius¹⁰Nak ona, hi mituin ho noni, anbi ho monit, inanaon ho monit, ho nekam, amhatanjom, anfenoin, ma ho nekafnekan, ¹¹onle mu'akan tuaf ma susal le ho penjel anbi Anthiokia, Ikonium, nok Listra. amhamtamjom anbi lasi ma'akan , ma usnenog ansoi hosanat nako ale sa'-sa'. ¹²Ho lasi amneot , nako tuaf-tuaf sinimmak ma inkanasanaba, anbi ne Yesus Kristus na'akan, ¹³anbi tuaf-tuaf abulalut ma tuaf le naloeb mes onan inamle'u nes, tuaf le anfeke kasat ma anfone kasat.¹⁴Ma anbi hi minaoba nok sa' le hi minoni ma sa' le him palsai mes him hin nako se le he minoni, ¹⁵mes on ne fe ho mubau ho muhine mepug Usnenog him palsai ma anfeke hinef ma aomina natuin hi palsait anbi ne Yesus Kristus.¹⁶Ok-oke anbi a'an Usnenog hasnasam nako Abal-balat le anpaklel natuin noni, naton ho amle'ut, he naleko ho monit, ma nanoni ko' noi alekot. ¹⁷him sa' nako nanem sa', mansian innamaun Abal-balat mes onan him him m,a naknino noi moet alekot.

Chapter 4

¹Namneo nako inamneman ma kuasat amneot, nok teb-teb, au panoi kog anbi Usnenog In human anbi noi Yesus Kristus inim sa' naplenat tuaf amonit ma amates: ²Munaoba ho A'an, muloit nom nain nalek' ai kan leko lekuk ij; nabokan kog, fainet kog, ma anhel ki mes nahen he mibaunom ma anoni. ³Natuin, le inte' le in lekug tuaf-tuaf le kan lomif anoni amneot. Nakbailo on, inahenu in liken, tuaf nameseb kulug-kulug anbi sineken mese-mese nok sin lomit. ⁴Sinin sa' nafani ok sdin nenat nako amneot ma nafani ok nako lasij-lasij moel. ⁵Ma hi' ampaogom nako ale sa'-sa', hatanjom nai nako lomit-lomit, mepug noin le Usnenog naton, ma mulali nain ho mepug tuthaes. ⁶Natuin, au fekothoes ma cawan ho fuatulu, ma ho naot antele. ⁷Au taolgok anbi nekafnekan alekot; au ulali pertandingan; inim sa' anpao innekan. ⁸Lekug i, mahkota alekot ne lenaloitan noi kog. Anbi nenog na, Usnenog, solalus amneot, nak onan anfeko sa' noi kog, ma ka nok fa noui au, ma in noi tuaf-tuaf le namlil noi inamnemat. Manta'en noiu nai Paulus ma noi ne Timotius⁹Muloitan in he nem noi kog ¹⁰fun ne Demas nasaita kau, ma in namnau pahpinan ma in nao in Tesalonika. Kreskes in nao noi ne Galatia ma ne Tetus noi ne Dalmatia. ¹¹mes ne Lukas in esan nakok. Senu ne Markus ma mekis nai noi kog fun inim sa' mapake noi au tuthaes. ¹²Au msa', anleluk Tikhikus noi kuan Efesus. ¹³Ma hai im, eki juba le au ubela noi ne Karpus anbi Troas ma in sulat-sulat in, nahun perkamen ok-oke. ¹⁴Ne Aleksander, le in tukal besij, lekug ij inasusab kog. Usnenog ma nafani mo'et-mo'et. ¹⁵him sa' ampantom nain noin natuin inanaebon anoni noi kit. ¹⁶Le anpologog le palmenug, kan mu'if tua le in hin pao kog ma sin ok-oke nasaitan kau'. kalu teb-teb lasij i kan fen fani no sin ¹⁷Mes onan, Usnenog anhaken bi abnapak ma inhatani kau' le hanaf i le anfelel nahenun noi kog, ma tuaf-tuaf kan ne Yahudi ma hin nen. Ma oken, nafetin nako kaunmeogo fefan. ¹⁸Usnenog nafetin kau' nako moet amle'ut ma neki kau San Honis nok aomina. Bi In amasat talante nabal-bal. Amin. Maseon Ansopot ¹⁹Muteba au hanak i noi Priskila nok Akwila, noi sin umel nanan Onesiforus. ²⁰Ne Erastus in balah anbi Korintus, ma ne Trofimius ma inabalah anbi mense nanan anbi in Miletus. ²¹Mutonan nain um moin ka fe anmainik. Ebulus, Pudes, Linus, Klaudia, ma sin olif tataf bi au nekaf anfe hanaf noi kog. ²²Usnenog le naknino kog. Athoes anfe noi kog.

Philemon

Chapter 1

¹Salam nako nai Paulus, Tuaf le an bi paan natuin Yesus Kristus, nako nai Timotius, benu bia palsait mese, noi Filmon, bae benu ameput le haim nekki, ²nok nai Apfia, bae benunok nai Arkhipus, hai maut mi bua nok to slani le am onen mibua ambi ho umel. ³Tetus ao mina noi ki nako Uis Nenog, hit Ama, nako hit Usif Yesus Kristus. Au toti syukur natuin palsait ma manekan nai Filmon. ⁴Au fafe atoti syukur noi Uis Nenog neot ne nati mimnauki an bi au onen, ⁵natuin au nen an tom palsait le hi muij an bi Usif Yesus ma noi tuaf-tuaf aknino. ⁶Au onen he nati nekmes nabua anbi lasi palsait an moe mepug noi hinef le nahan an mui lasi alekot le anbi hit namneo natuin Kristus. ⁷Au umlile nanael ma au malin natuin ho lasi manekat natuin nakoho, Benu bia, nekaf tuaf-tuaf aknino le nalekon fan. ⁸Onanet te, masi au palsait anaek anbi nanan Uis Nenog he nati hi mipeni aplenat le hi moe sa le anjal hom sutaij, ⁹mas natuin manekan, naleko nes kalu au toti nakokog. Au nai Paulus-le umnasje, le tabug ij au jali atoni atam paan natuin Nai Yesus Kristus—¹⁰au toti noi ko noi au anah, Onisimus, le au penjel neot au bi paan, ¹¹le nahunut in ka mapakefa noiko mes mui ij teb-teb in ma pake, naleko noi ko ma naleko noi aum sa. ¹²Au leleug, on au nekak nanan hen fani neti noi ko, ¹³Au lomi ke he u taug hen toko nokau he nati an seko hen tut hae kau neot au bi paan nanan natuin lasi alekot. ¹⁴Mas kalu ka ho lomit, au ka lomif he unaob sasa he nati alekot nane mi naoba naik nok aseke, natuin lomit. ¹⁵Oni nai Onisimus an faikas nakokog leku tukfes he nati hom simom fani talan te nabal-bal, ¹⁶ka on fa atel anten anesi nako na, an fani benu amanekat, kanugafa au, anes-nes neu ko, ma lekog noi ao poaf ma noi Us Nenog. ¹⁷Kalu hom pake kau on le soba ameput, amsimo nai Onisimus on le hom simo kau. ¹⁸Kalu in moen sanen noi ko ai natus sasa noi ko, an sutaib noi kaug. ¹⁹Au, Paulus, Au lul surat ij eki kuk au nimak ka tek an fa ho tusa noi kaug, natuin ho monimme kum. ²⁰Ia, Au benu, mautu nain an bi nanan Uis Nenog au peni alekot nakokog. Mumlileb au nekak an bi Kristus in nanan. ²¹Natuin au palsait ho lasi palan, au lul surat ij noi ko, natuin au hin of ho moem nes nako le au totis. ²²Tabug ij muloitan kau kean noikau natuin au ufnekan onen, lof anbineotes au fani um oikog. ²³Epafras, au soba neot haim bi paan an bi Yesus Kristus au sonu salam noikog, ²⁴noi nai Markus, Aristarkhus, Demas, nok nai Lukas, ma letuaf-tuaf le an mepu nokau. ²⁵Athoes nako hit, Usif Yesus Kristus, naki nok hi smanmen.

1 John

Chapter 1

¹Sak-sak an jal nako pal menug, le haim nen, nok hai mit meki hai matam le hai mail, nok haim poel meki hai nimam, es nane Lasi Knino Amnit. ²Amonit nan nokbon ma hai mit meki hai mat men. Haim saksi ma miton natiun monit nabal, le in nabuaguen nok Ama ma na tebon noi kai. ³Lasi le hai mit ma haim nen nele, haim msaksi am sa noi ki he him sa mepeni nek mese mok kai. Nam neo-nam neo haim onen i nok amaf ma in Anah Kristus Yesus. ⁴Lasij ije ok-oke haim lul noi kimsa hem malil an jali ma na hen. At nao toi meusine ⁵Ije hanaf le hai mnenelen natuin in, ma hai miton noi ki, natuina Ama abal-balat in esa meusine ma an bi in nanan ka titfa mesi okan. ⁶Kalu hi ta ton tak hi tan pen futus tok Uis Neno, mes kaluhit monit bi in nanan mesi okan, hi ta moele ma kat moe fa am neot. ⁷Mes on nan, kalu hit kat nao atbi in nanan meu sine, on in an bi meu sine, hit tapeni lasi nek mese tok hit bia hit benu, ma tok Uis Nenog, In Anak nak nino kit nako hit sanat-sanat. ⁸Kalu hi ta ton tak hit kat moe fa sanat, hit tamoe hit aok ma lasi am neot ka tit fa an bi kit. ⁹Kalu hit manaku hit sanat, in nateba ma in sako hit sanat-sanat, ma nak nino kit nako moet ka alekot. ¹⁰Kalu hi taguab tak hit ka tafek at moe sanat, hit jalib Usi on le amoet ma lasi knino kan bikitfa.

Chapter 2Sulat Nai Yohanes ha'el mese anakan abata Nug

¹Au anah-anah ki, au lul lasij lasij i noi ki he nati kais ammo'e sanat. Fun kalu anmu'i sanat, hit tan mu'if amnesit anbi Amaf Uisneno, es Yesus Kristus, amneot es in. ²In fuatulu amneot ai hit sanat- sanat. Mes kan nuga hit sanat- sanat am sa, nok sanat- sanat pahapinan okoke. ³Natuin hita hin nok hita hin Abalbalat, on nane hitatatuin in aplenat- aplenat in. ⁴Tuaf naguab, "Nak au hine Abalbalat," mes ing kanamtaufa in aplent- aplnat sin, in atoni aputal natuin lasi amneot kan mu'if anbi inekan. ⁵Fun natuin, sekog kalu atuin in aan Aknino Uisneno tebtebe naknin anbi in nekaknanan. Natuin hita hin hit moni nko in. ⁶Tuaf le in naguab nak au toko bi Abalbalat, in tebtebe in anmoni onle Yesus in monit. ⁷Bia mabenu au nek ki, au ka lul fa plenat fe'ug noi ki, mes natuin aplenat molof le him mu'jel nako ahunut. Aplenat ahunut nane natuin dulat aknino le him nenel nko ahunhunut. ⁸Es ijenten au he lul ten ki aplenat fe'ug noi ki, es amneot anbi in ma nok hitam sa natuin mesiokan fe hen fin fun meusine amneot anpineh. tuaf le in naguab nak in anhake es meusine, mes in naakan in bia ma in benu, on nane te in fe nabala anbi mesiokan lekleka lekug i. ¹⁰Tuaf le in manek noi in bia in benu sin in toko bi meusine kan mu'if fa mo'et nan in nan jali tu'as. ¹¹Mes onan ne te in naakan in bia in benu sin in fe anhake es mesiokan ma in anao es mesiokan. Ing kana hin fa in he nao ali me fun mesiokan ammo'e nafolob nis in matan. ¹²Au lul noi ki, hoeh anah-anah, natuin his sanat-sanat masako en anboni Uisneno inkanan. ¹³Au lul noi ki, hoeh amaf-amaf, natuin him mihinel in nako unun. Au lul noi ki, hoeh tuaf-tuaf abaut, natuin him mis amleut telen. Au lul noi ki, hoeh anah-anah, natuin himihinel Amaf Uisneno. ¹⁴Au lul noi ki, hoeh amaf-amaf, natuin him himihinel in nako ahunhunut. Au lu noi ki, hoeh tuaf-tuaf abaut, natiun hi abe'it ma aan Aknino atuan anbi hit nekan, ma him mi maeb amleut telen. ¹⁵Nai kam nek pahapinanni ai lasij-lasij le anbi pahapinan. Kalu an mu'i tuaf in nek noi pahapinan, manekan Uisneno kan mu'if anbi in nekan. ¹⁶Natuin, sa-sa le an mu'jen bi pahapinan, nane lomif nako aof, lomif nako mataf, ma hau naeba anbi monit in ka nakopa Uisneno, mes in natuin pahapinan. ¹⁷Pahpinan lof in he namnek nok inanalomin, tuaf le inanaob Uisneno in nalomin lof in inan moni nabalbal. ¹⁸Au anah hen ki, muni i tek batan am soput, fun on le him nen nak Musug Kristus lof he nem, natuin batan i namfau musug Kristus lof he nem. Fu natuin hita hin muni i batan amsoput. ¹⁹Sin nem nako Kit, mes sin ka nako fa hit. Fun kalu sin nako hit, sin lof ka nabua nok kit. Mes sin nasaitan kit, es nane hita hin nane sin ka nabuanok kita fa. ²⁰Es nane te, hi of mi peni kuasat nako smanan Aknino, ma hi mihinel okoke. ²¹Au lul noi ki, natuin hi ka fe mihinel lasi amneot, mes kalu mihinlel ka natuin lasi moel le anpoi nako lasi amneot. ²²Sekog es amoet nane kalu ka in es natot nak Yesus es Sang Kristus? Nane musug kristus, tuaf na totan Amaf ma Anah. ²³Sekog le natotan anah ka napeni fa Amaf. Mes kalu noi tuaf le nahine anah nane amui Amaf. ²⁴Mautu nai sa le him nen nako palnenug lof ina bala han bi ki. Sa le him nen nako palnenug n bala han bi ki, him sa lof amtok m balah anbi Anah ma in Amaf. ²⁵Fun, inan ta'en neu kit es monit nabalbal. ²⁶Aguab okoke le au lul noi ki, an mafutu nok tuaf le he natu'ab nis kit. ²⁷Mes, onan tets le him simgoel nako in toko e hi nekmen, hi kamlomif tuateta he nanoni ki. Mes onane te tetus nane nanoni nani ki an tom ale sa-sa, fun, aguab nane amneot, kalasi amoel fa'on le inanoni ki, hakemibala bi in. ²⁸Lekug i, anah-anah ki, nekak naik tamaeb anbi in he nati anbi lekug inaton in aon, hit atmu'i lasij palsai anbi hit nekak naik tamaeb anbi in matan bi lekug in amnemat. ²⁹Kaluy him mihin natuin in amneot, him sa mihin natuin sekog le inanaob aguab amneot, anmoni nako In.

Chapter 3Hit Ok-oke Anah Uis Neno

¹Mailmit manekan anae'leuf nako ama noi kit hen tek kit nak anah-anah Uis Nenog, dan teb le hit i anah-anah Uis Nenog. Fun, on nan pahapinan kanahine kit fa natuin pahapinan kanahine Amaf Uis Nenog. ²Benubia anbi tabug'i le hit'i anah-anah Amaf Uis Nenog, mes of he on me hit nasak anbi neno am nemat kafe naklila on mes, hit tahin kalu In nem, hit ofa at jali on In fun of hit In masan anbi In lekug. ³Esam-es an mu'i panet le i an bi ne Yesus Kistus, in naknino in aon asanat, natuin ne Yesus Kistus on aknino pahapinan. ⁴Le tuaf le an mo'e sanat ma on tinhai talas natuin sanat nane tinhai noi talas. ⁵Hi mihin natuin ne Yesus Kristus In nem on asoi sanat, dan anbi ne Yesus In kan mu'if sanat. ⁶Tuaf mese-mese le natuin anbi nanan ne Yesus In kan mo'ef sanat; kan mu'if fa tuaf fe le amo'e sanat in nail nit ma na hine leh in masan. ⁷Au anhen ki, Naikam fe menuan noi anoni asanat he nakakeb/naseke ko. Tuaf le an mo'e amneot in amneot, in on le ne Yesus on amneot. ⁸Tuaf le amo'e sanat in nem nako nitug fun nitug in an mo'e sanat ahun-hunut. Anah Uis Nenog In nem he nale'un mo'et-mo'et nitug pahapinan. ⁹Kan mu'i fa tuaf fes le an moni nako Amaf abal-balat in an mo'e sanat fun natuin finij Uis Nenog natua nabalalah an bi in aon ta'un; dan in kan mo'e fa mo'et amleut natuin in nako Amaf abal-balat. ¹⁰Mes on nan, sekog es le an tek nak anah-anah Uis Nenog nok sekog nahonis es le an tek nak anah-anah nitug pahapinan es namneog. Tuaf le kan mo'ef fa mo'et alekot/ am neot in ka nemaf nako Uis Neog/Amaf abal-balat, nok le tuaf kan manek nok in benu in bia. Manekan Es Nok Es ¹¹Mes onan, ije hanaf le him nen an bi neno ahunut, nak het manek es nok es. ¹²Naik mutuin on ne Kain, in mo'e amleut nok an lolo in olif. Es nansa nai Kain in lolo in olif? natuin, nai Kain in mo'e amleut, In olif in mo'e alekot. ¹³Au benubia, naik mimtau kalu pahapinan na'akan kit. ¹⁴Hit tahin kalu hit at pojjen tako lalan amates toi lalan monit fun hit manek tok hit benu hit bia. Tuaf le kan manek nok in benu in bia in natua es lalan amaten. ¹⁵Tuaf le na'akan in benu in bia in le nan atoni alolot, he ho muhin kalu alolot kan mu'if monit abal-balat an bi in aon ta'un. ¹⁶Mes on nanet hit tahine manekat: ne Yesus Kristus in nanona in amonin noi hit sanat alakit. Mes on nan, hit he tanona hit amonit noi hit benu hit bia on ne Yesus. ¹⁷Mes, kalu tuaf anmui amaus, nok in nail nit in banu in bia anmu'i palut, mes in na olep in nekan noi in benu in bia, mes on nanet manekan Uis Nenog kan mu'if es in nekan nanan? ¹⁸Au anhen ki im het manek ka natuin fa aguab nok mak, mas nok hit mo'et alekot/amneot. ¹⁹Mes on nan, hit tahin kalu hit tako amneot nok tahelan hit nekak an bi Usi in human in matan. ²⁰Mes kalu hit nek apalsait ka nahelan kit, Uis Nenog in anaek kan nesi nako hit nek palsait, In nahine le alekanan sa-sa. ²¹Benu bia le au manekan sin, kalu hit nek palsait kanahelan kit, hit tat mu'i nek palsait an bi nanan Uis Nenog. ²²Sa le hit at totij, hit at simog nem nako Uis Nenog fun hit tatuin in aplenat nok at mo'e le an matom nok in lomit. ²³Dan, ije aplenat Uis Nenog, he hit at palsai in anah, ne Yesus Kristus nok at manek es nok es on le in naplenat noi kit. ²⁴Tuaf le natuin aplenat-aplenat Uis Nenog in natuin an bi Usi, ma Uis Nenog natuin an bi in nekan/aon. Es on nan hit tahin tak Uis Nenog natua es hit nekak/aon natuin asmanak nino le Uis Nenog an te noi kit.

Chapter 4

¹Benu bia le au nek ki, naikam palsai asmana knino ateta le nanesa Asmana Knino het hine sa nane nako Uis Nenog, natuin mafefa nan nako pahapinan. ²Oni on i he hi mihine Asmana Knino Amaf: asmanaf mese-mese le an manakum nak Ne Yesus Kristus in nem naklil on natuin masaf mansian nako Uis Nenog. ³Asmanaf-asmanaf le kan manaku ne Yesus, in ka nako fa Uis Nenog. Nane in nako musug-Kristus, le him nen kalu of in nem nek lekug i in natua es pahapinan i. ⁴Au anhen ki, him im mako Uis Nenog hi mitunu mani mafefa-mafefa amoet ten leh natuin le Inan bi hom aom nanan in anaek kan nes nako le an bi pahapinan. ⁵Mafefa-mafefa amoet le nan sin nako pahapinan. mes on nan, sin naguab ben nako pahapinan nok pahapinan an nen sin. ⁶Hit tako Uis Nenog. mes kalu tuaf le nahine Uis Nenog inan nen kit, kalu tuaf le ka nakof Uis Nenog in kan nen kit fa. nok on nan, hi tahine Asmanaf Alekot nok asmanaf ka asekeb. im he alakit at manek es nok es ⁷Benu bia le au nek ki, im he alakit at manek es nok es fun manekat i in nako Uis Nenog, ma tuaf mese-mese le an manek an moni nako Uis Nenog ma nahine Uis Nenog. ⁸tuaf le kan manek in ka nahine fa Uis Nenog natuin Uis Nenog nan manekat in un. ⁹On i Manekan Uis Nenog in naklil on an bi kit: Ama Abal-balat an lelu In Anah fua mese nem noi pahapinan he hit tapeni monit an bi/natuin In Anah. ¹⁰An bi nanan i le manekan nah: ka hit fa es at nek Uis Nenog, mes Uis Nenog kun In es an manek noi kit ma inan sonu In Anah on Fua Tulu amneki Tetus Aomina noi le hit sanat-sanat. ¹¹Benu bia le au nek ki, kalu Uis Nenog in nek nis kit, hit tam sa lo het manek es nok es. ¹²Kan mu'if fa tuaf fes le in nail nit Uis Nenog leh. kalu hit tat manek es nok es, Uis Nenog natua nbi kit nok In manekan naknino an bi hit aok. ¹³Nok hal i hit tahin kalu kit tatua an bi nanan Uis Nenog ma Uis Nenog an bi nanan hit natuin Uis Nenog an fe in Asmana Knino e len noi kit. ¹⁴Ma, hi mail le leh ma am saksi mak Amaf Abal-balat an lelu in anah he len hen jali Asoi Sanat pahapinan. ¹⁵Tuaf mese-mese le an manak kum nak ne Yesus in Anah Amaf Abal-balat, Uis Nenog natua nbi Uis Nenog. ¹⁶Mes, hit tahinleh ma at palsai jen toi manekan Uis Nenog le inan mu'ij noi kit. Uis Nenog le nane Manekat in un, nok tuaf le natua nbi nanan manekan, natuan nbi nanan Uis Nenog ma Uis Nenog Natua nbi in aon. ¹⁷Natuin i, manekan naknino nok kit he hit tat mu'i nek palsait nbi hit nekak nbi nenog amnemat natuin papmese on In, he on nanem sa hit tat bi pahapinan i. ¹⁸Kan mu'if fa amtaus nbi nanan manekan, mes manekan le aknino naskotub nani amtaus fun amtaus le nan inan mu'i futus nok (HUKUMAN). Tuaf le namtau, in kafe naknino anbi nanan manekan. ¹⁹Hit manek natuin In manek nahunu noi kit. ²⁰Kalu an tuaf le naguab nak "Au nek Uis Nenog", mes kalu in kan manek nok in bia sin, tuaf le nane in amoet. natuin, tauf le kan maek fa nok in bia sin le tail tit, in kan mu'if manekat noi Uis Nenog le ka mamnita. ²¹Ma, aplenat i hitat simog nako Uis Nenog: Tuaf mese-mese le an nek Uis Nenog, in he nateb in manekan nok in bia sinam sa.

Chapter 5

ANAH-ANAH UISNENO NIS PAHAPINAN ¹Tuaf mese-mese le an palsai nak Usif Yesus nanen Kristus nahonis Uis Neno ma tuaf mese-mese le anek Amaf, inim sa anek in Anah le nahonis nako in Amaf. ²Nako i hi tahin kalu hit nek Anah-anah Uis Neno,es hit nek Uis Neno ma at pao In aplenat. ³Natuin manekan Uis Neno, kalu hit pao Uis Neno in aplenat; ma ina plenat kan mafena.⁴Ale sa le na honis nako Uis Neno an nis pahapinan; hit palsait. ⁵Seko es nis pahapinan kalo ka in palsait nak Yesus Anah Uis Neno?MONIT NABAL-BAL AN BI USIF YESUS ⁶In esa amnemmat nok oel ma na: Yesus Kristus; kanugafa oel, mes nok oel ma na. Asmanak Nino esan saksi natuin Asmanak Nino in es amneot. ⁷Natuin sin Ten esan saksi an bi Sonhonis: ⁸Asmanaf,Oel,ma na;fun tenusin mese. ⁹Kalu hit simo saksit mansian, saksit Uis Neno in bei nes. Natuin saksit le Uis Neno an felel natuin saksit an matom nok in Anah. ¹⁰Tuaf le anpalsai noi Anah Uis Neno napeni saksit anbi in aon nanan. Tuaf ka apalsait noi Uis Neno najalib Uis Neno an moe atoni amoet natuin atonij nane kan palsaifa neu saksit le Uis Neno an felel an ma tot nok in Anah. ¹¹Nok le saksit nan; Uis Neno an fekit monit nabal-bal, Monit na an bi in Tuan nanan. ¹²Ale tuaf le in mui Anah Uis Neno in mui monit; ale tuaf an mui Anah Uis Neno an mui monit;Tuaf le an moni nako Uis Neno kan moef sanat. ¹³Au lulalaki lasij noi ki le ampalsai an bi Anah Uis Neno in kanan he hi mihin kalu hi mui monit talan te nabal-bal. ¹⁴Nok ijet le hit palsait an bi in matan,kalu hit toti sa-sa an matom nok ina lomin, In nen kit. ¹⁵Kalu hi tahin In nen kit sa-sa le hi totjel, hit hin natuin hit muijle sa le hit totij Nakon. ¹⁶Kalu an mui tuaf nit in bia an moe sanat le kaneki fa lasi maten, na lekot tuf nane in toti, Uis Neno an fe monit noi tuaf le an moe sanat le kanekifa lasi maten mes, an mui sanat mese le neki lasi maten; Au ka uguabfa natuin in hen toti noi le sanat na. ¹⁷Sa-sa le kanam neo nane sanat, mes an mui sanat le kanekikit fa noi lasi maten. ¹⁸Hi ta hin, kalu tuaf mese-mese le an moni nako Uis Neno kan moef sanat, mes le am noni nako uis Neno anpanat kit nako amoet amleut le kan poe nitkitah ¹⁹Hi tahin natuin hi tako Uis Neno, pahpinan ok-oke et am leut in kuasan.²⁰Natuin hi Tahin ma natuin Anah Uis Neno in nemen an fekit hinet noikit he hi ta hinel nok amneot; at bi in nanan nok amneot, an bi in Anah Yesus Kristus. In lo Uis Neno am neot ma monit nabal-bal. ²¹Au Anak Ki mikloken hi aomin nako fuat-fuat.

2 John

Chapter 1

¹Nako anakaf aslanit, mabeti noi inaf ma noi anhen, le nek au nis ki an bi lalan amneot, ma ka nako aum sa, mes nane tuaf namfau nahine lasij amneot, ²Natuin lasij amneot le nabala anbi kit ma lof nabua nok kit nabalbal. ³Tetus, lasij manekat, halan nekaf nako Amaf Usifnenog ma nako Usif Yesus Kristus, neno anan naneom na hafon kit anbi lasij amneot ma lasif manekat.Hit Monit Tanesa Nok Aplenat Uis Nenog⁴Au um lil usekseke'ko na tuin hai mihin nok anah-anah fauk-fauk an monin bi lasi amneot, on le aplenat le hit simguel nako Amaf Uis Nenog. ⁵Nako i au toti noi ko inaf, kankelkel au lul aplen feuk, mes aplenat le him mipenjelen nako ahunut, he nat hit at manek es nok es. ⁶Nok, ije manekan, natuin hit tatmon natuin aplenat-aplenat nako In. In naplenat nane, on le him nenel nako palmenuk he nat him moni bi in nanan.⁷Fun, namfau atuab hen poi noi pahapinan, sin kan palsai fa Yesus on Kristus le nem on humaf mansian. Sin on le atuab nok musug Kristus. ⁸Ampantom he hi naik mineku sa le hit mabguel, na tuin on simo upaf namtis nam no.⁹Noi tuaf le an naon poi in kan nabalbon anoni Kristus, in kan muif Uis Nenog. Mes on nane, sekog le nabalbon an bianoni nan in mui, nako Amaf ma nok Anah. ¹⁰Kalu an muif tuaf nem noi ko ma ka neki fa anoni ij, naikam simok nen tam noi ho umel nanan ma naikam fen han amaut sa'sa. ¹¹Na tuin, sekog le in senu in, in naiti upaf an bi mepuk ambeut tuaf nane.Han'am'naut Nau Atobes¹²Nam fau lasi le au lomi he lul kij noi ki, mes au ka lomi he unaob an boni sulat nok alulat. Natuin, au uf nekan au um oi ko, nok he au uguab ok ko at ma ail humaf nok humaf he na nahenu nok lasij amlilet. ¹³Anah-anah nako ho fetof le mabeti nateb ham amnaut noi ko.

3 John

Chapter 1Nok pules noe naik Gayus

¹Nako penatua nai Gayus lek au nekel anbi amneot in nanan. ²Au benu biak lek au nek ko, au onen he hi alekofem sa anbi lasi saan ha, henati hom aomin, nam hes on hosmanan on aomin. ³Natuin au umlil tabug benu biaknem

ma an saksi natuin amneot, moe on me tabug i him monim bi amneotin nanan. ⁴Au ka mu'if ta malinat a nae leuf nako amenat kalu au anah-anah sin an naon bi amneot. ⁵Au aok biane ki au nek ki, he mi nauba mepugnok makoet anbi ale he mepug noi he bia benu sin noe au benu biak, masi atoni anaomnemat. ⁶Sin in saksin natuin hi manekan anbi matan toslanit. hi of minaoba le alekot kalu hi mbaban sin an naopiut an boni lalan nok moet le an maton no Uisnenog. ⁷natuin sin na naon nafnekan kanaf na, ma sin kan simo fa sak- sak nako ale tu'af atonis-atonis lek in kan palsai. ⁸natuin onan, hit mes atmoe ale tu'af-tu'af atonis-atonis on lek sin on nane te hit fani ameput noi lasi amneot. ⁹Au lu ulali noi to slanit, mes nai Diotrefes, le innanaebon anbi sinatnanken, kan lomi fa hen simo kai. ¹⁰Natuin on nan, kalu au um, au umat au umnaiba in moet, lek naakan kai nok tekas-tekas ka alekot? Kananen mese fa, inamsak kan lomi fa hen simo benu bia le nem talsin le hen simo benu bian na ma an betisn nako toslanit. ¹¹Au aok bian le au neki, nek mutuin moet amleut, mes am moe alekot. Atonis le an moe alekort anpoi nako Uisnenog, mes atonis anmoe ka fe nitfa Uisnenog. ¹²Ale tuaf-tuaf ansaksi alekot noi Demetrius, mesi noko nan amneot naton onan. He mihin kalu le hai mifonel nan namneo. ¹³An mui lasi namfau le he haimlul noi ki, mes au ka lomi fa he lul noi ki nok alulat nok oe matan. ¹⁴Au lomit he u eku okoke lablab nok hit of ta guab humaf nok humaf. ¹⁵Tetus au minak noi ki. Au benu au bia anbi i an sono alekot. Muteba hai hanamnaut noi hai bia ma benu anbi nael.

Jude

Chapter 1Salam nako Ne Yudas

¹Nako ne Yudas, nok ne Yakobus on ne Yesus Kristus in ameput ten, noi sin le In an pili sin ma an nek sin nok manekan Amaf Abal-balat, ma le an pafa/babi sin noi ne Yesus Kristus. ²He nati manekan, halinat nekaf, nok manekan nathoen nes an nbi ki. Uis Nenoh ofa an hukum le amo'e sanat sin. ³Benu bia amanekat, sementara au lul mepu mafena noi ki natuin lasi monit hit ok-oke, au naben nat au he lul noi ki ma au toti ki he nati hi teb-teb mepu noi lasi palsait le naton kit haef mese talan te naba-bal noi tuaf-tuaf Aknino. ⁴Fun, tuaf-tuaf nati sin naanep-pok ken nok le ka natenab nan ne, on le sin ahunut le an pili sin nen he an HUKUM sin, tuaf-tuaf le kan mu'if nek palsait ma le an mo'en san tetus hit Uis Nenog he nahenu in lomit pahapinan ma kan simo akuasat hit Usi, ne Yesus Kristus ⁵Au he umnauba ki he maski hi minel len nok teb-teb, natuin Uis Nenog in nan fe honis noi in tog Israel napotan sin nako pah Mesir, mes lalit In namate sin le ka apalsait. ⁶Ma, ahaket-ahaket abit neno tunan le kan naluli noi sin mahiun-mahiun kuasan, mes sin nasaitan nani sin bale umel, in futug len neki konelit abal-abalat nbi mesioakan le ka tail tit fa noi lefi lasij nbi neno naek amnemat. ⁷Natuin pah Sodom nok Gemora, ma kot-kot le ahaumakat, le nahenu si lomit on lasi kakel ma naen natiun lomit le ka alekot, sinan simo nalali ai abal-balat on aleta. ⁸Mes on nanem sa tuaf fen i, nafnekan sin smanken, nale'uf sin aoken, an tita kuasat, ma na'akan alekanan alekot Uis Nenog. ⁹Ne Mikhael, on anakaf ahaket nenog tunan, lekug le in maban nok nitug noi ne Musa in panbuat, in kan malule he napoitana aguab aleut noin, mes in napoitana aguab nak "Uis Nenog naik nato'an ko" ¹⁰Mes on nan, le asekeb in kan palsai fa sa-sa le sin ka nahinel fa, le sin nahinel an natuin anoni, on le mu'it le kan mu'if lolef tenab. natuin mo'et-mo'et of naleun sin. ¹¹Aktulas noi sin, sin natuin ne Kain in lalan amle'ut, ma naen natuin mo'et ne Bileam, ma na natuin ne Korah in mo'et. ¹²Sin on le mapasu noi ekut manekan, le neku nok ki kan mu'i fa lasi mtaus, mes in natenab noi in aon. sin onle nopel le kan neki ulan, fun anin an fu naa'ep pem nemam an fan. sin on le haug-haug le kan nafua nbi in lekug he nafua, an mate haef nug, naun nanij nok nani in abaan. ¹³Sin on le tasij in pesan amaunut, sin nan hakamu'i kuk sin aoken. sin on le mu'it an nao naklok, noi in aon mesi'okan abal-balat naloitan no neh. ¹⁴On tuaf fen i ne Henokh, on ekel hit nako ne Adam, hanaf ahunut naton nak, "mail mit Usi nemeh nok in to knino sin nifun-nifun, ¹⁵He nanaob lasi fekat noi esam-es in mo'et, ma an Hukum tuaf-tuaf le ka apalsait ten noi le sin mo'et amle'ut ten nok le tuaf-tuaf ka apalsait sin aguab amle'ut noi Uis Nenog. ¹⁶Sin esa le nane tuaf-tuaf a sakoit, an etu tuaf fe in sanat, nok natuin lomit ten, naguab anaek kan nes, nok naminab nekaf he napeni sa. Amnauba nok Fainekat ¹⁷Benu bia amanekat, hi he mitenab mifani le Usif Yesus Kristus in amneki hanaf fen natonel. ¹⁸Sin naton ne len noi kit nak "Nbi neno amsopot, lof an mu'i tuaf-tuaf amoet le nem naguab ben natuin sin lomit amle'ut ten. ¹⁹Sin esa le nan es an mo'e tuaf he nabat tin, ma natuin lomit amleut pahapinan, sin lof kan mu'if Asmak Knino. ²⁰Mes on nan, au benu bia amanekat, mufenab ho aom me nai nbi lasi palsait knino ma am onen nbi asmanak knino. ²¹Munaeb ho aom nek palsait nbi manekan Uis Nenog ma am pao tetus nako hit Usi, ne Yesus Kristus, le an bab kit noi monit abal-balat. ²²Muteb nek mahoet noi sin le an neka koko, ²³Ho hem sik man tua teta naki aij. noi tuaf ateta, mukulila ho manekam nok lasim mntaus, nok naik am toh sin bale paken le an toman lomit aleut pahapinan. Musaeb pules noi Uis Nenog ²⁴Noi In, le a mu'i kuasat he an panat ko he naikam mov ma natam ko nbi In matan KEMULIAAN nok aomina nok malinat anaek.

²⁵Natuin Uis Nenog, on ahuku honis pahapinan, natom bon nbi Ne Yesus Kristus, hit Usi, kemuliaan, anaeba, be'if matani, nok kuasat nbi lekug tabug: palmenug, lekug i, talan te naba-bal. Amin.